

panorama

inforegio

▶ Úton az innováció és a környezetbarát növekedés felé

A kohéziós politika szerepe
az uniós beruházásokban

- ▶ Interjú Johannes Hahnnal,
a regionális politikáért felelős
uniós biztossal
- ▶ Városfejlesztési kérdések
beillesztése az Unió politikájának
alakításába
- ▶ A kkv-k támogatása a pénzügyi
eszközökkel
- ▶ OPEN DAYS 2014: A közös
növekedés útján – A polgárok javát
szolgáló intelligens beruházások

▶ **AZ OLVASÓKHOZ** 3

Walter Deffaa, a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság főigazgatója

▶ **INTERJÚ**

BERUHÁZÁSI ESZKÖZ AZ UNIÓS CÉLOK SZOLGÁLATÁBAN 4-7

Johannes Hahn, regionális politikáért felelős biztos

▶ **KIEMELT TÉMA**

A KOHÉZIÓS POLITIKA EURÓPA-SZERTE AZ INNOVÁCIÓ ÉS A KÖRNYEZETBARÁT NÖVEKEDÉS MOZGATÓRUGÓJA 8-13

▶ **NYÍLT ADATOK ÉS A KOHÉZIÓS POLITIKA** 14-15

▶ **A GÖRÖGORSZÁGGAL KÖZÖTT PARTNERSÉGI MEGÁLLAPODÁS GAZDASÁGI VETÜLETE** 16-19

Interjú George Yannoussisszal

▶ **OPEN DAYS 2014** 20-21

▶ **CÉLKERESZTBE AZ UNIÓ VÁROSFEJLESZTÉSI MENETRENDJE** 22-23

▶ **A NAGYPROJEKTEKEL NAGYOBB HATÁS ÉRTHETŐ EL** 24-25

▶ **A PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK SEGÍTIK A KOHÉZIÓS POLITIKAI CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSÁT** 26-27

▶ **AZ EURÓPAI SZOCIÁLIS ALAP SZEREPE 2014-2020 KÖZÖTT** 28-31

▶ **A KÖZBESZERZÉSEK JAVÍTÁSA** 32-33

▶ **EUSAIR** 34-35

▶ **HÍREK RÖVIDEN** 36-37

▶ **A CIVIL TÁRSADALOMMAL KÖZÖSEN KIALAKÍTOTT EURÓPAI PARTNERSÉG IRÁNYÍTÁSA** 38-39

▶ **AZ UNIÓ REGIONÁLIS POLITIKÁJA 1989 ÓTA** 40-41

▶ **OLVASÓI VÉLEMÉNYEK** 42-43

▶ **PROJEKTEK** 44-47

Példák a Görögországban, Spanyolországban és az Európai Területi Együttműködés keretében megvalósult projektekre

▶ **ESEMÉNYNAPTÁR** 48

A Sevilla közelében található Solucar Európa legnagyobb napenergia-hasznosító komplexuma, és egyúttal a régió technológiai beruházásainak katalizátora.

Fotók (oldalak):

Címlap: © Shutterstock/raulbaenacasado
 3., 4., 6-7., 12., 18., 21., 22-23., 27., 36., 40. oldal: © Európai Bizottság
 8., 15., 32., 34-35., 41. oldal: © Shutterstock
 16. oldal: © A közösségi beruházásokért felelős főtitkárság – NSRF, Görögország; © Európai Bizottság
 17-18. oldal: © FORTH
 23. oldal: Spanyolország © Környezetvédelmi Tanulmányok Központja
 24-25. oldal: Bulgária/Románia, Görögország, Lengyelország – © Európai Bizottság; Franciaország – © ANMA
 28-29. oldal: © Shutterstock/Lisa F. Young; © Shutterstock/Anton Chalakov
 30-31. oldal: © Emplea verde; Dalarna régió © Lars Dahlström
 36. oldal: © Régiók Bizottsága
 38. oldal: © EGBSZ
 42-43. oldal: © Regionális Fejlesztési Minisztérium, Cseh Köztársaság; © Közreműködők
 44-47. oldal: © SERGAS; Smart Coasts; In2LifeSciences; Thyatron S.A.

Ez a magazin angol, francia és német nyelven újrahasznosított papírra nyomtatva jelenik meg. Elektronikus változata 22 nyelven az alábbi címen érhető el:
http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_hu.cfm

A szám tartalmát 2014 szeptemberében véglegesítettük.

JOGI KÖZLEMÉNY

Sem az Európai Bizottság, sem a nevében eljáró személyek nem tehetők felelőssé a jelen kiadványban szereplő információk felhasználásáért, illetve a gondos előkészítés és ellenőrzés ellenére esetleg előforduló hibáért. A jelen kiadvány nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság nézeteit és álláspontját.

A szám tartalmát 2014 februárjában véglegesítettük.

ISSN 1725-8219

© Európai Unió, 2014

A forrás feltüntetésére a sokszorosítás megengedett.

A harmadik féltől származó, szerzői joggal védett tartalmak használatára/sokszorosítására a szerzői jog tulajdonosától (tulajdonosaitól) kell engedélyt kérni.

▶ AZ OLVASÓKHOZ

Walter Deffaa

A Regionális és Várospolitikai
Főigazgatóság főigazgatója

A közelmúltban közzétett 6. kohéziós jelentés átfogó képet fest arról, hogy a kohéziós politika hogyan fejlődik egy egyszerű, regionális fejlődést ösztönző programból a beruházások, az innováció és a környezetbarát növekedés mozgatórugójává szerte az Európai Unióban.

A 2008 óta tapasztalható nehéz gazdasági körülmények szorításában a politika egyértelműen könnyített a gazdasági válság legrosszabb hatásain, miközben fenntartotta a közösségi beruházást és ösztönözte az induló vállalkozásokat.

A 2007 és 2013 közötti időszakban a kohéziós politika mintegy 600 ezer új munkahely létrejöttéhez járult hozzá, és közel 80 ezer induló vállalkozást támogatott. Beruházások révén összesen 25 800 km hosszú közút és 2 700 km hosszú vasútvonal kiépítését segítette elő. Támogatásával 5,7 millió polgár talált munkát és 8,6 millió polgár szerzett valamilyen képesítést.

A kohéziós politika a páneurópai régió legfőbb eszközévé vált: célja, hogy az energiahatékonyság és a munkahelyteremtés mellett a kv-knak is támogatást nyújtson. Napjainkban az EU átfogó stratégiájával szorosan összehangolt programot képvisel. Az új, 2014-2020 közötti programozási időszakban a kohéziós politika az Európa 2020 stratégia szerves része lesz, és elsősorban a foglalkoztatásra, az innovációra, a fenntarthatóságra, illetve a szegénység és a társadalmi kirekesztés csökkentésére fog koncentrálni.

A városfejlesztési menetrend

Az Unió fejlődő kohéziós politikájára az is jellemző, hogy egyre inkább a városi központok igényei szerint formálják. Ez azt jelenti, hogy a városfejlesztés egyre nagyobb szerepet kap az uniós politika alakításában.

Az Unió polgárainak több mint kétharmada városban él. A városokkal – közvetve vagy közvetlenül – több uniós, így például

a közlekedési, az energetikai és a környezetvédelmi kérdésekre irányuló politika is foglalkozik. A Bizottság több olyan tervet is kezdeményezett, amelyek integráltabb politikafejlesztési célokat és egységesebb szemléletet ösztönző városfejlesztési menetrend kidolgozását szolgálják. A cél az, hogy a városok nagyobb hangsúlyt kapjanak a politikai egyeztetések során, és hogy összehangoltabban lépjenek fel a fejlesztésüket illetően.

A partnerségi megállapodások

2014. szeptember 9-ig az Európai Bizottság 16 partnerségi megállapodást fogadott el a 28-ból. A többi tagállam által javasolt megállapodások felülvizsgálata jelenleg is zajlik.

A partnerségi megállapodások előírják az európai strukturális és befektetési alapok optimális felhasználásának stratégiáját az érintett országok számára. A megállapodásokat operatív programjavaslatok kísérik, amelyek a részt vevő tagállamok és régiók beruházási terveit ismertetik a 2014-2020 közötti programozási időszakra vonatkozóan.

Open Days

Az OPEN DAYS 2014 elnevezésű esemény több kérdést érintő, nagyszabású vitahét és -forum, amely hozzájárul ahhoz a törekvéshez, hogy a kohéziós politika keretében megvalósított beruházások és a tagállamokkal közös partnerségi megállapodások révén Európa ki tudjon lépni a gazdasági válságból.

A vitaindító beszédek és vitafórumok mellett több mint száz, csoportos foglalkozással színesített előadásra fog sor kerülni a vitahétben. Ezek célja a követendő módszerekkel kapcsolatos tapasztalatok cseréje, valamint a gyakorlati szakemberek képzése mellett az, hogy a szakértői csoportokat egy asztalhoz ültesse az egyeztetésre érdemes témákkal kapcsolatban.

▶ BERUHÁZÁSI ESZKÖZ AZ UNIÓS CÉLOK SZOLGÁLATÁBAN

ÚJ KOHÉZIÓS POLITIKAI
MEGKÖZELÍTÉS

„A kohéziós politika radikális átalakításon ment keresztül, így a teljes Uniót átfogó beruházási stratégiává vált. Hatékony eszköz, amelyet úgy alakítottunk át, hogy elősegítse a regionális szintű gazdasági fejlődést és átalakulást. ”

JOHANNES HAHN – A REGIONÁLIS
POLITIKÁÉRT FELELŐS UNIÓS BIZTOS

A *Panorama* magazin kiadásának 50. évfordulóját ünnepelve Johannes Hahnnal, a regionális politikáért felelős biztossal arról beszélgettünk, hogy a kohéziós politika milyen eredményeket ért el, és milyen átalakuláson ment keresztül az ő hivatali ideje alatt.

A beszélgetést rögtön azzal indítja, hogy kiemeli az egyik legfontosabb eredményt, azaz hogy sikerült a kohéziós politika arculatát és szerepét megváltoztatni:

„Kezdetben a kohéziós politika legfőbb célja az volt, hogy támogassa a szegényebb régiókat és csökkentse az egyenlőtlenségeket. Noha nem hagytunk fel azzal sem, hogy eredeti szerepét betöltse, mégis radikális átalakításon ment keresztül, így a teljes Uniót átfogó beruházási stratégiává vált. Hatékony eszköz, amelyet úgy alakítottunk át, hogy elősegítse a regionális szintű gazdasági fejlődést és átalakulást. Szintén fontos, hogy adott esetben bármilyen régióban a változás ösztönzőjeként tekintsenek rá, legyen szó kevésbé fejlett vagy fejlettebb régióról.”

Véleménye szerint e stratégia mögött új szemlélet és filozófia áll, amelynek elsődleges célja, hogy támogassa és előmozdítsa a regionális és városi gazdasági növekedést és munkahelyteremtést.

Fontosnak tartja ezenkívül megemlíteni azokat a hívószavakat, amelyek napjainkban szorosan összefüggnek a megreformált kohéziós politikával, így például az eredményorientáltságot, a teljesítményt, a célokat, a célkitűzéseket, a tennivalókat stb.

„Itt nem csupán szakzsargon használatáról van szó. Ezek a kifejezések azt tükrözik, hogy a kohéziós politikának milyen elvek mentén kell működnie. Költségvetése az Unió teljes költségvetésének egyharmada – mintegy 350 milliárd euró –, ezért a belőle származó forrásokat megfelelő módon és bölcsen kell felhasználni.”

Fontos a szemléletváltás

„A kohéziós politika új megközelítésének egyik kiemelt célkitűzése az ésszerűbben kidolgozott és a kiemelt célokra összpontosító kohéziós politika megvalósítása – mondja.

Ezáltal az Európai Unió legfőbb beruházási stratégiája lehet, és központi szerepet játszhat az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek elérésében.”

„Legfontosabb lépésként szemléletváltásra került sor a kohéziós politikával kapcsolatban. A partnerségi megállapodásokkal és az operatív programokkal bevezetett szigorú folyamat arra kötelezi a tagállamokat, hogy hatékony, és ezzel egyidejűleg gyakorlatias és reális, a saját gazdasági és regionális környezetükben megvalósítható üzleti tervet vagy gazdasági fejlesztési stratégiát vázoljanak fel.”

„A terveknek összhangban kell állniuk az Európa 2020 stratégiában megfogalmazott prioritások célkitűzéseivel. Természetesen Brüsszel elképzeléseinek is meg kell felelniük.”

„A feltétel nélküli pénzosztogatás – a regionális projektekhez nyújtott nyomon követhetetlen támogatások és »bánkó csekkek« – ideje lejárt – mondja. Minden egyes elköltött eurócenttel el kell számolni. Előzetes tervet kell készíteni, és igazolni kell a tervek végrehajtásának menetét, csakúgy, mint minden professzionális beruházás esetében.

A változáskezelés módja

„A gazdasági válság érdekes módon segítette az említett szemléletváltást” – magyarázza.

„A pénzügyi nehézségek miatt a tagállamok minden hatóságának megszorításokra kellett törekednie, és elsősorban a prioritások megvalósítására összpontosítania. A többségük felismerte, hogy változtatásra van szükség.”

„A kohéziós politika ugyanezt a szemléletmódot és fegyelmezettséget követeli meg. A tagállamoknak a célkitűzésekre és a prioritásaikra koncentrálva el kell dönteniük, mely területekre kell erőforrásaikat fordítaniuk.”

Világos és mérhető célok

A 2014-2020-as programozási időszakra vonatkozó partnerségi megállapodások kidolgozásában az új szemlélet központi szerephez jutott.

A partnerségi megállapodások kiemelt szerepet fognak betölteni a tagállami és regionális stratégiai beruházások szabályozásában a következő hét évben, és olyan világos célokat fogalmaznak meg a beruházásokkal kapcsolatban, amelyek összhangban vannak az Európa 2020 stratégia főbb prioritásaival.

„Az új szemléletet követve könnyebben vizsgálhatjuk meg a számszerű eredményeket, és folyamatosan ellenőrizhetjük, hogy ezek a közpénzek maximális hatást fejtenek-e ki a növekedés és a munkahelyteremtés élénkítését tekintve Európa-szerte.”

„Hogyan támogassuk a kutatásokat, ha nincs kutatási stratégiánk? Olyan, mintha kormánykerék nélküli autót próbálnánk vezetni.”

Az Európa 2020 pénzügyi eszköze

„Sokat tanultunk a lisszaboni stratégiával kapcsolatos kudarcból. Bár a stratégia célkitűzései megfelelőek voltak, a változást és a reformot ösztönző terv megvalósításához nem állt rendelkezésre pénzügyi eszköz. Ez óriási hibának bizonyult. A stratégia jogi kötelezettségvállalás és valódi költségvetés hiányában túlságosan is függött a politikai akarrattól, ami végső soron nem volt meg.”

Azok a problémák, amelyekkel a lisszaboni stratégia foglalkozott – így az alacsony termelékenység, az Unióra jellemző stagnáló gazdasági növekedés – nem veszítették el aktualitásukat. A 2008-as gazdasági válság tovább súlyosbította a globalizáció, az egyre növekvő erőforráshiány és az öregedő társadalom által már eleve sújtott gazdaság helyzetét.

Az Európai Unió erre úgy reagált, hogy kidolgozta a jövő gazdasági növekedésének tervét: az Európa 2020 stratégiát. A stratégia célja, hogy az energiahatékonyság, a kutatás és innováció, valamint a modern és fenntartható termelési módszerek intelligens módon történő támogatása révén munkahelyeket teremtsen és csökkentse a szegénységet.

„A megreformált kohéziós politika egyik újdonsága, hogy összhangban van az Európa 2020 stratégia említett prioritásaival, és kevesebb stratégiai célra összpontosít, hogy sokkal több projektet valósítson meg a kiválasztott területet érintő beruházásokat tekintve.”

„A kvv-kat, az innovációt és az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságot ösztönző célzott regionális beruházások révén fontos szerepet játszunk az Európa 2020 stratégia végrehajtási tervének realizálásában. Az egyik legjobb üzenet, amit biztosan átadhatok az utódoknak a hivatali mandátumom végén, azaz, amit már most is tudunk: több mint 38 milliárd eurót fordítunk az energiahatékonyság területére és a megújuló energiákra. A tagállamokhoz már eljutott ez az üzenet, és a várakozásainkon felül teljesítettek. Az Unió így az éghajlatváltozás kapcsán kitűzött céljainak és az energiabiztonság növelésével kapcsolatos célkitűzéseinek egyaránt meg fog felelni.”

Intelligens specializáció

A 2014-2020-ra vonatkozó megreformált kohéziós politika azon a meggyőződésünkön alapul, hogy akkor érhetjük el a legnagyobb hatást, ha először megkeressük a meglévő alaperőségeinket. Ez az intelligens specializáció vezérelve.

Az intelligens specializáció olyan innovatív, a regionális gazdasági átalakulást ösztönző megközelítés, amely lehetővé teszi a régiók számára, hogy a szakterületüknek megfelelő,

illetve versenyelőnyt teremtő területekre összpontosítsák beruházásaikat.

„Az intelligens specializáció megerősítése érdekében különféle eszközöket, intézményeket és szakértőket állítunk csatornába azért, hogy a régiók megtalálják saját ipari és technológiai részüket a globális piacon.”

„A stratégia immár kulcsfontosságú része azoknak az erőfeszítéseknek, amelyeket az Európai Unió azért tesz, hogy régiói kilábaljanak a recesszióból.”

Közösségi beruházás

A kohéziós politika által nyújtott támogatás a tagállamok társfinanszírozásával együttesen az európai közösségi beruházások jelentős hányadát képviseli. Szlovákiában, Magyarországon, Bulgáriában, Litvániában, Észtországban, Máltán, Lettországon és Lengyelországban ez az összes közösségi beruházás több mint a felét jelentette 2010 és 2012 közötti időszakban.

„Habár a gazdasági válság minden tagállamot hátrányosan érintett, az Unió kohéziós politikája nagy szerepet játszott a legrosszabb hatások mérséklésében, és több országnak és régióknak is segített abban, hogy átvészeljék ezt a nehéz időszakot.”

Görögország esetében például a strukturális reformok iránti törekvéseket is segítette. A kohéziós politika 2014 és 2020 között 15,5 milliárd euróval fogja támogatni Görögországot, hogy újabb lendületet adjon a megkezdett reformok megvalósításához.

„Úgy vélem, mindennél fontosabb, hogy a támogatást megfelelően használják fel, és elsődlegesen a reálgazdaság területeire koncentrálódjon.”

„Görögország talpraállásának kulcsa a régiók kezében van. Pontosan ezt szerettem volna látni a görögországi látogatásom során. Mind a 13 régió bebizonyította, hogy érdemes hinni a bennük rejlő lehetőségekben. A 2014-2020-as időszakra vonatkozó, Görögországgal kötött partnerségi megállapodás mind a 13 régió számára tartalmaz valamilyen programot.”

Makroregionális stratégiák

A makroregionális stratégiák kidolgozásával bővültek a regionális politika célterületei. A közös regionális problémák megoldása érdekében a regionális politika a tagállamokra és a harmadik országokra egyaránt kiterjed.

„A makroregionális módszer újdonsága abban rejlik, hogy közös célok meghatározásával, a támogatás összehangolásával és közös munkával együttműködésre ösztönzi a tagállamokat annak érdekében, hogy elérjék célkitűzéseiket. Az ilyen stratégiák elősegítik, hogy világosabban követhető legyen a meglévő támogatások szétosztásának menete, és ennélfogva

szavatolják, hogy a különböző ágazatok résztvevői közös célokat fogalmazzanak meg.”

„Azzal, hogy a balti-tengeri, a Duna, az adriai- és a jón-tengeri régiókra vonatkozó stratégiák a megvalósulás útjára léptek, és további stratégiák a tervezési szakaszban vannak, igazolható, hogy a makroregionális stratégiák a régióink számára jelentéssel bíró, koherens megoldások azonosítására alkalmas keretként funkcionálnak.”

Johannes Hahn azt is hangsúlyozza azonban, hogy a tagállamok feladata az érintett terület igényeinek és prioritásainak meghatározása. Az ő felelősségük, hogy a logisztikai erőforrások biztosítása mellett ajánlásokat tegyenek és nyomon kövessék a döntéseik eredményét.

A Bizottság mindvégig támogatni fogja az érintett régiókat és országokat, de nem végzi el helyettük a munkát. A stratégia irányítását a helyi politikai vezetőknek kell kézbe venniük.

Az észak-írországi békeprogram

A Derry-Londonderry városában található Foyle folyón átívelő Peace híd 2011. évi megnyitója szimbolikus jelentőséggel bírt, hiszen a kezdeményezés szép példája a béke és megbékélés iránti törekvések megvalósulásának.

A megnyitó alkalmával Hahn biztos ajándékba kapta a híd modelljét, amely jelenleg a brüsszeli íróasztalát díszíti.

Az Unió nagy szerepet játszott abban, hogy a megbékélés és a béke iránti törekvéseket valóban elősegítse, és hogy Észak-Írország elinduljon a stabil társadalommá válás útján. A nemzeti támogatással párhuzamosan az Unió 18 évig több mint 20 ezer projekt támogatásához járult hozzá mintegy 1,3 milliárd euróval.

Hahn biztosra nagy hatással voltak a békefolyamat során elért előrelépések, ezért 2013-ban konferenciát kezdeményezett. A konferencia nemzetközi platformként szolgált az EU PEACE programja során bevált módszerek terjesztéséhez, és vitaindító párbeszédre ösztönzött azzal kapcsolatban, hogy ezek a módszerek Európa más országaiban és Európán kívül is alkalmazhatók-e hasonló helyzetekben. A rendezvényen kiemelt

▶ **BALRA:** Hahn biztos átkel a Dunán átívelő új Vidin–Calafat vasúti hídon. Az Európai Unió Duna régióra vonatkozó makroregionális stratégiája a regionális, kutatási, közlekedési és környezetvédelmi politikák mellett biztonsági, turisztikai és növekedési kérdésekkel is foglalkozik, hogy a Duna menti régióban jobb legyen élni és dolgozni.

▶ **JOBBRA:** Johannes Hahn látogatása az árvízrel sújtott szerbiai Obrenovac városában.

szerepet kapott az észak-írországi béketeremtési folyamatok során alkalmazott szakértelem megismertetése a nemzetközi résztvevőkkel. A rendezvényen felszólalók beszámolóikban méltatták az Unió által nyújtott támogatás fontosságát.

„Nagy örömmel hallgattam a két korábbi ellenfél barátságos beszélgetését a »Bringing Divided Communities Together« (Bizalomépítés a megosztott közösségekben) elnevezésű konferencián.”

„Ez a két ember jelenleg Észak-Írország tartományi kormányfője és a tartományi kormányfő helyettese. Teljes mértékben elismerték az Európai Uniótól kapott támogatás fontosságát és az Unió konstruktív hozzáállását a közösség újjáépítéséhez, illetve a hosszú távú béke előmozdításához.”

Hahn biztos (aki szintén jelen volt a konferencián) kiemeli, hogy más nehézségekkel küzdő területek képviselői is képviselték magukat a rendezvényen, és figyelmesen hallgatták a béketeremtési folyamat tanulságait és a sikeres projektekkel kapcsolatos tudnivalókat, valamint a beszámolókat arról, hogyan lehet a sérelmeket fokozatosan orvosolni, illetve a közösségek tagjait összekovácsolni.

Katasztrófasegélyezés

Az európai régiók megsegítése azzal is jár, hogy krízishelyzetekben segélyeket kapnak. Az Európai Unió immár egy évtizede jelent fő segélyforrást az európai kontinens természeti katasztrófa (többek között árvizek, földrengések és erdőtüzek) által sújtott területei számára.

A segélyek az Európai Unió Szolidaritási Alapjából származnak, amely a katasztrófát követően hozzájárul az érintett területek helyreállítási munkálataihoz. A katasztrófameg-előzésre fordított mintegy 6,5 milliárd eurónyi segély mellett több mint 3,6 milliárd eurót hívtak le a Szolidaritási Alapból arra, hogy több millió polgárnak nyújtsanak segítséget az Unió 23 tagállamában.

Az Alap például nagymértékben hozzájárult az olaszországi Abruzzo régiójának infrastruktúráját, köz- és lakóépületeit, valamint üzlethelyiségeit romba döntő földrengés utáni helyreállítási munkálatokhoz.

Az Alapot a közelmúltban arra is felhasználták, hogy támogatást nyújtsanak a balkáni régió árvíz sújtotta területeinek. Az Európai Unió Szolidaritási Alapjából származó segélyeket a katasztrófát követő, Szerbia egyes területeinek helyreállításához szükséges munkálatok egy részének finanszírozására fordítják.

„Bár Szerbia még csak tagjelölt ország, teljes jogú tagállamként kezeljük” – mondja Hahn biztos. Johannes Hahn hivatali ideje alatt az alapot is megreformálták. A szóban forgó és a tagállamok, valamint az Európai Parlament által is elfogadott reformok idén júniusban léptek hatályba. Céljuk, hogy az alap könnyebben és gyorsabban legyen igénybe vehető, és sokkal hatékonyabban válaszoljon a tagállamok vagy a katasztrófa által sújtott régiók igényeire.

A jövőt érintő kihívások

„Az Unió polgárainak több mint kétharmada városban él, ezért fontos, hogy a nagyvárosok – az elkövetkező évek tekintetében – hangsúlyosabb szerepet kapjanak a kohéziós politikában. Olyan városfejlesztési menetrendet dolgozunk, amely megfelel ezeknek a kívánalmaknak” – hangsúlyozza Hahn biztos.

Az egészségügy, az egészségügy finanszírozása és a nyugdíjak területén is új szemléletre van szükségünk, amelyek – ahogyan Hahn biztos kifejti – komoly kihívásokat tartogatnak a jövőre nézve.

„Mivel Európa társadalma öregszik, egyre nagyobb nyomás nehezedik az állami költségvetésekre. Ez azonban szintén olyan terület, ahol az uniós kohéziós politikán keresztül megvalósuló stratégiai beruházások jó szolgálatot tehetnek” – folytatja.

„Az új technológiák használata, a távgyógyászat rohamos terjedése, valamint a kórházakon kívül elvégzett kezelések egyre népszerűbbé válása nagymértékben csökkentheti az egészségügyi infrastruktúrára nehezedő terheket.”

„A kohéziós politika által támogatott ilyen és ehhez hasonló megközelítések segíthetnek az egészségügy növekvő pénzügyi terheinek mérséklésében.”

Az európai gazdaság jelentős előnyökre tett szert az elmúlt években a regionális finanszírozásnak köszönhetően. Több millió új munkahely született, a közutak, vasútvonalak és kikötők építésével egész régiók váltak elérhetővé, illetve induló kisvállalkozások kaptak támogatást. Az új reform nemcsak támogatási forrásokat jelent, hanem olyan új eszköz, amely képes megvalósítani az Európa 2020 stratégia célkitűzéseit. A politika azonban a jövőben is az aktuális igényeknek megfelelően fejlődik majd.

▶ A KOHÉZIÓS POLITIKA EURÓPA-SZERTE AZ INNOVÁCIÓ ÉS A KÖRNYEZETBARÁT NÖVEKEDÉS MOZGATÓRUGÓJA

A 6. kohéziós jelentésben közzétett, a kohéziós politika teljesítményére vonatkozó aktuális bizottsági elemzés szerint a politika egyértelműen könnyített a gazdasági válság legrosszabb hatásain, miközben fenntartotta a közösségi beruházást és ösztönözte az induló vállalkozásokat. A kohéziós politika emellett a páneurópai régió legfőbb eszközévé vált: célja, hogy az energiahatékonyság és a munkahelyteremtés mellett a kkv-knak is támogatást nyújtson.

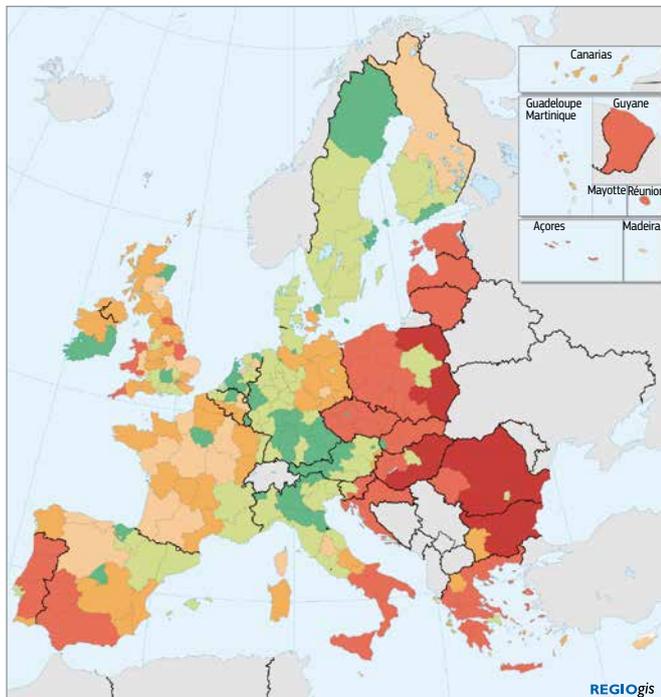
A kohéziós politikából korábban elsősorban a kevésbé fejlett régiók kaptak támogatást, napjainkban azonban a fizikai infrastrukturális beruházások helyett a vállalkozások, az innováció, a foglalkoztatás és a társadalmi befogadás kap egyre hangsúlyosabb szerepet a támogatások odaítélésekor. A támogatások földrajzi hatókörét egyszerűbben határozták meg, így valamennyi régió jogosulttá vált a kohéziós alapból történő finanszírozásra.

A politika csökkentette a régiók közötti gazdasági egyenlőtlenségeket, és egyúttal sokkal összehangoltabbá vált az Unió átfogó stratégiájával. Az új, 2014–2020 közötti időszakra irányuló programozási időszakban a kohéziós politika az Európa 2020 stratégia szerves része, és elsősorban a foglalkoztatásra, az innovációra, a fenntarthatóságra, illetve a szegénység és a társadalmi kirekesztés csökkentésére koncentrál.

Megváltozott gazdasági háttér

A kohéziós politikával kapcsolatos jelentés az új hétéves programozási időszak indulásával egy időben jelent meg. A 2007-ben elindított előző programozási időszakhoz képest drámai változások tapasztalhatók az Unió helyzetét tekintve.

Az Unió gazdasági növekedése az említett évben fenntarthatónak bizonyult. Míg a jövedelemszintek, a foglalkoztatási ráták és a közösségi beruházási kedv növekedett, a szegénység, a társadalmi kirekesztés és a regionális egyenlőtlenségek mértéke csökkent. A 2008-ban kezdődő gazdasági válság azonban sokat rontott a helyzeten. Az államadósság és a munkanélküliség mértéke megnőtt, a foglalkoztatottak többségének keresete pedig csökkent. A szegénység és a társadalmi kirekesztés mértéke szintén egyre szélesebb rétegeket érintett.

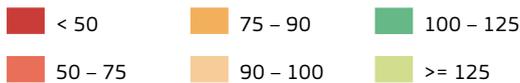

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

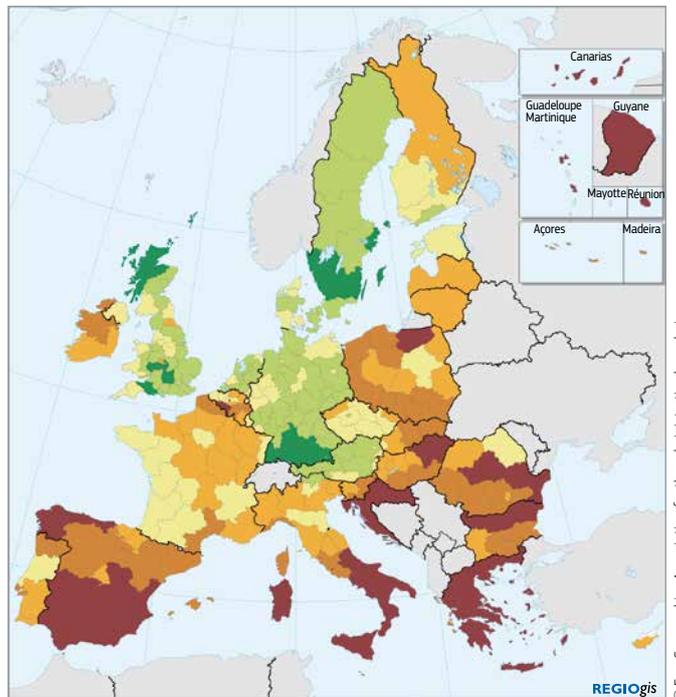
▶ AZ EGY FŐRE JUTÓ GDP (VÁSÁRLÓERŐ-PARITÁSON – PPS) 2011-BEN

AZ EGY FŐRE JUTÓ BRUTTÓ HAZAI TERMÉK (GDP) VÁSÁRLÓERŐ-PARITÁSBAN MÉRVE AZ ELŐÁLLÍTOTT ÁRUK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK ÖSSZÉRTÉKE EGY LAKOSRA NÉZVE.

Mutató (EU-28 = 100)

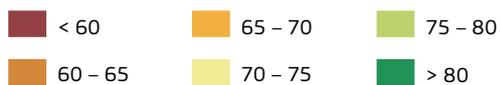
Forrás: Eurostat

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

▶ FOGLALKOZTATÁSI RÁTA (A 20–64 ÉVES KORCSOPORTBAN) 2013-BAN

20–64 ÉVES LAKOSOK SZÁZALÉKOS ARÁNYA A TELJES NÉPESSÉGEN BELÜL

Megjegyzés: EU-28 = 68,3
Az Európa 2020 stratégia célja: 75 %.
Forrás: Eurostat

A 2007 és 2013 közötti időszak eredményei

A 2007 és 2013 közötti időszakra előirányzott kohéziós politika a körülmények ellenére jelentős mértékben hozzájárult a növekedéshez és a munkahelyteremtéshez. A legfrissebb számadatok szerint a kohéziós politika mintegy 600 ezer új munkahely létrejöttét tette lehetővé, és közel 80 ezer induló vállalkozást támogatott. Beruházások révén összesen 25800 km hosszú közút és 2700 km hosszú vasútvonal kiépítését segítette elő, Támogatásával 5,7 millió polgár talált munkát és 8,6 millió polgár szerzett valamilyen képesítést.

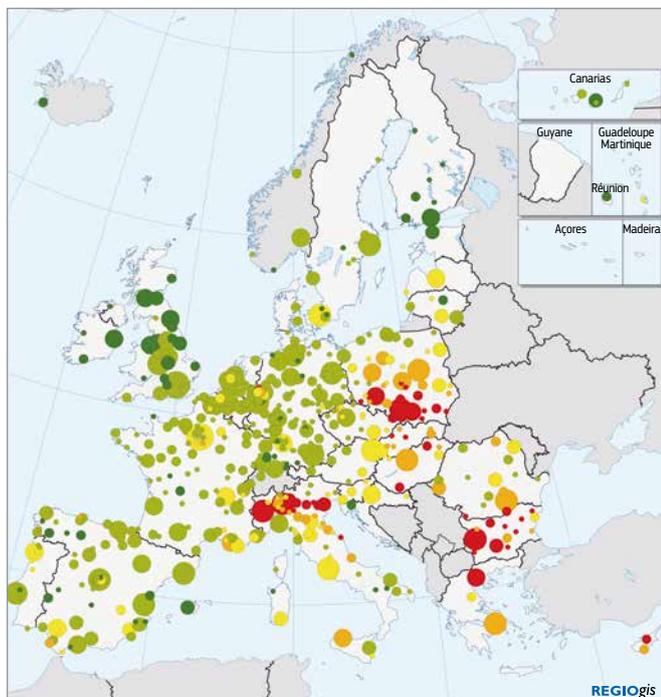
Becslések szerint a kohéziós politika által támogatott beruházások révén Lettország GDP-je átlagosan 2,1%-kal növekedett egy év alatt. Litvániában ugyanezen időtartam alatt 1,8%-os, Lengyelországban pedig 1,7%-os növekedés volt tapasztalható. A politika a foglalkoztatás szintjének növekedéséhez szintén hozzájárult: Lengyelországban egy év alatt 1%-kal, Magyarországon 0,6%-kal, Szlovákiában és Litvániában egyaránt 0,4%-kal növekedett a foglalkoztatottak aránya.

Az említett tagállamok gazdaságának fejlődési potenciáljára hosszabb távú hatással volt. Litvániában és Lengyelországban 2020-ra várhatóan több mint 4%-kal lesz magasabb a GDP mértéke ahhoz a forgatókönyvhöz képest, ami a szóban forgó gazdasági beruházások nélkül valósulna meg. Lettországban ugyanez az érték 5%-kal lesz több.

A közösségi beruházások fenntartása

A kohéziós politika megakadályozta, hogy a közösségi beruházások drámai mértékben csökkenjenek Európában. Fontos szerepet töltött be abban, hogy a közkiadások szintje fenntartható legyen az olyan létfontosságú területeken, mint a K+F, a kkv-k támogatása, a fenntartható energiagazdálkodás, az emberi erőforrás fejlesztés és a társadalmi befogadás.

A legtöbb tagállam kormánya a válság idején mindvégig jelentős költségvetési hiánnyal küzdött. Az államadósság szintén drámai mértékben nőtt, ahol a növekedés meghaladta a GDP 100%-át. Az államháztartás helyzetének romlása szinte mindenhol megszorításokhoz, azaz a költségvetés konszolidációjához vezetett, ami miatt több kormány is jelentős mértékben csökkentette a közösségi beruházások mértékét.

▶ A LÉGSZENNYEZÉS MÉRTÉKE (SZILÁRD RÉSZECSKÉK ARÁNYA – PM₁₀) 2011-BEN

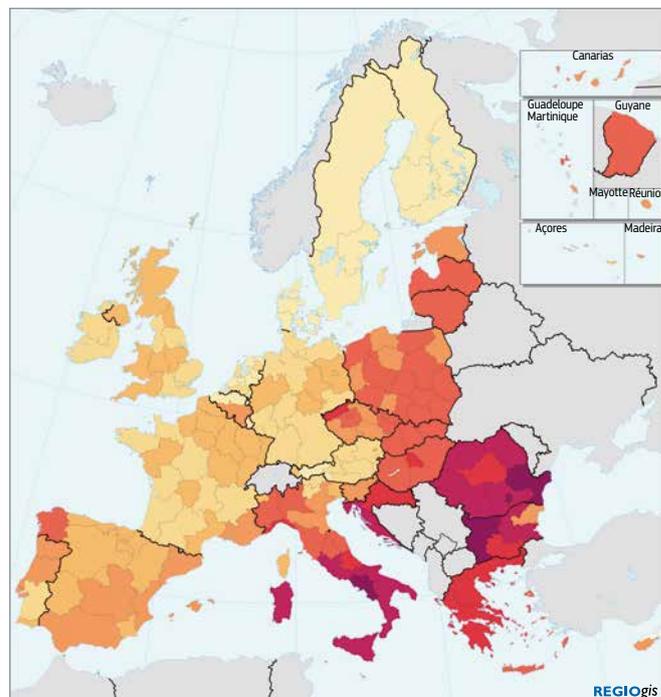
NAPI ÁTLAGOS KONCENTRÁCIÓ (µg/m³)

- < 21
- 21 – 31
- 31 – 44
- 44 – 67
- > 67

VÁROSI NÉPESSÉG

- < 100 000
- 100 001 – 250 000
- 250 001 – 500 000
- 500 001 – 1 000 000
- 1 000 001 – 5 000 000
- > 5 000 000

Megjegyzés: A városok közigazgatási határain belül felállított mérőállomások által rögzített átlagértékek. Forrás: Európai Környezetvédelmi Ügynökség, Európai Bizottság

▶ EURÓPAI KORMÁNYZATI MINŐSÉGI MUTATÓ, 2013

SZÓRÁS, A ROSSZ MINŐSÉGŰ (NEGATÍV) A KIVÁLÓ MINŐSÉGŰ (POZITÍV) TARTOMÁNYBAN

■ < -1,75	■ -0,75 – -0,25	■ 0,75 – 1,25
■ -1,75 – -1,25	■ -0,25 – 0,25	■ < 1,25
■ -1,25 – -0,75	■ 0,25 – 0,75	

Forrás: ANTICORRP, a Világbank adatai és a regionális kormányzati minőségi felmérés (Charron, N. és mtsai. [2014]) alapján

A közösségi beruházások mértéke az Unió egészét tekintve – reálértéken számítva – 20%-kal, Görögországban, Spanyolországban és Írországban azonban több mint 60%-kal esett vissza 2008 és 2013 között. Az EU-12 tagállamokban ⁽¹⁾, ahol a kohéziós politikai finanszírozás különösen fontos, 32%-kal csökkent ez az arány. A visszaesés kifejezetten kedvezőtlenül érintette a helyi és regionális uniós kormányzati szerveket, mivel az összes közösségi beruházás kétharmada az ő felelősségi körükbe tartozik.

A megszorítások miatt a tagállamoknak nagyobb mértékben kellett függeniük a kohéziós politikától ahhoz, hogy finanszírozni tudják a növekedést ösztönző beruházásokat. 2010 és 2012 között a kohéziós politika által biztosított támogatások mértéke az Unió egészét tekintve 21% volt a közösségi beruházások terén. A kohéziós országokat tekintve ez az arány elérte az 57%-ot, Szlovákiában, Magyarországon, Bulgáriában és Litvániában pedig meghaladta a 75%-ot. Támogatás hiányában valószínűleg tovább csökkent volna a közösségi beruházások mértéke a kevésbé fejlett tagállamokban.

(1) A 2004-ben és 2007-ben csatlakozó országok.

A munkahelyek és a vállalkozások támogatása

Egyértelmű, hogy a kohéziós politika támogatásának köszönhetően több fontos területen is kézzelfogható eredmények születtek. 2012 végéig több mint 60 ezer K+F-projekt és több mint 21 500, vállalkozások és kutatóközpontok között létrejött együttműködési vállalkozás kapott támogatást.

A kohéziós politika 2007 és 2012 között mintegy 68 millió polgár különféle munkaerő-piaci programokban való részvételét támogatta: köztük 35 millió nő, 21 millió fiatal, 22 millió munkanélküli és közel 27 millió képzetlen – azaz legfeljebb a tankötelezettség felső határáig iskolába járó – munkavállaló számára nyújtott segítséget. A politikának köszönhetően 5,7 millió polgár talált munkát, illetve mintegy 8,6 millió polgár szerzett valamilyen képesítést.

Az alapok emellett 5 milliónál is több polgárnak biztosítottak szélessávú internet-hozzáférést, 3,3 millió ember számára tették lehetővé, hogy könnyebben jussanak ivóvízhez, illetve 5,5 millió polgár lakóhelyén járultak hozzá a csatornaépítéshez és a szennyvízelvezető rendszer kiépítéséhez.

► A 6. Kohéziós Fórumot szeptemberben rendezték meg Brüsszelben a következő témában: „Befektetés a tartós növekedés és a munkahelyek érdekében: a fejlesztés és a jó kormányzás előmozdítása az EU régióiban és városaiban”.

A 2007 és 2013 között megvalósított programok főbb eredményei egészen 2015 végéig éreztetik hatásukat.

Növekvő egyenlőtlenségek

A kedvező hatások és tendenciák ellenére a különféle régiók közötti egyenlőtlenségek továbbra is szembetűnőek maradtak. Az elmúlt öt évben a foglalkoztatási és munkanélküliségi ráták tekintetében tapasztalható regionális egyenlőtlenségek tovább nőttek, az egy főre jutó GDP közötti különbségek mértékének csökkenése pedig megállt. Ezeknek a fejleményeknek a tükrében elmondható, hogy az Európa 2020 foglalkoztatási és szegénységi célértékei jóval elmaradnak a várt értékektől. A jelentős költségvetési megszorítások mellett nagyon nagy erőfeszítéseket kell tenni ahhoz a következő években, hogy a kívánt célértékek teljesíthetők legyenek.

A gazdasági válság hatása

A gazdasági válság kezdeti hatásai először az építő- és gyártóiparban jelentkeztek. Az ingatlanpiaci buborék kipukkanásával néhány tagállam építőiparát tekintve jelentős mértékben csökkent a foglalkoztatottság, de a nemzetközi kereslet visszaesése miatt ugyanez volt jellemző a gyártóiparra is.

Napjainkra ez a tendencia megváltozott: a világi piacok bővültek, és az export mértéke is nőtt, aminek köszönhetően a gyártóipar is növekedésnek indult. Ez különösen a közép- és

„ A jelentésből világosan látszik, hogy a kohéziós politika modern és rugalmas eszközzé vált, amellyel kezelni lehet az európaiak előtt álló különböző kihívásokat. Ez Európa fontos beruházási területe, amely válaszképes eszközt jelent válság idején, ugyanakkor stratégiai jelentőséggel bír a növekedés és az igencsak szükséges új munkahelyek létrehozása terén. Mivel számos tagállam jó úton halad infrastrukturális hiányosságainak felszámolása felé, a közutakra és hidakra nyújtott óriási támogatások kora lassan lejár. z innovációra és zöld növekedésre összpontosító beruházások tartós munkahelyeket teremtenek és fokozzák régióink versenyképességét. ”

JOHANNES HAHN – A REGIONÁLIS POLITIKÁÉRT
FELELŐS UNIÓS BIZTOS

kelet-európai tagállamok szempontjából lényeges, hiszen ebben a régióban a gyártóiparban foglalkoztatottak aránya és az értéknövelés szerepe igen jelentős.

A válság regionális hatása területenként eltér. Az Unió több régiójában a nagyvárosok sokkal hajlamosabbak a gazdasági fellendülés vagy hanyatlás útjára lépni, míg a vidéki területek összességében sokkal ellenállóbbnak bizonyulnak.

Az EU-15 tagállamokban⁽²⁾ a gazdasági szempontból fontos – de nem fővárosközeli – nagyvárosi régiók átlagosan, az EU-13 tagállamokban⁽³⁾ átlagon felül teljesítettek. Az EU-15 tagállamok vidéki régiói 2008 és 2011 között kisebb visszaesést tapasztaltak a GDP-t tekintve a többi régióhoz képest, mivel termelékenységük nagyobb szintű növekedést ért el. Ez az EU-13 tagállamokban azt jelentette, hogy a növekedés mértéke közötti különbségek csökkentek más régiókhoz viszonyítva.

A K+F-i beruházások fenntartása

A gazdasági válság alatt a K+F nem esett vissza a GDP arányához képest, és az elmúlt egy-két évben kismértékű növekedésnek indult. A növekedés mértéke azonban nem érte el a 2020-ra előirányzott 3%-os célértéket. Az innováció ezzel szemben továbbra is csak bizonyos területekre koncentrálódik, és nem várható, hogy a leszakadó régiókra is áterjed.

(2) A 2004 előtt csatlakozó tagállamok.

(3) Az EU-12 tagállamok és Horvátország.

A közlekedési ágazatot és a digitális infrastruktúrát érintő beruházások több vidéki területen és kevésbé fejlett régióban csökkentették a hálózatokat illetően tapasztalható hiányosságokat. Az új generációs technológián alapuló internet-hozzáférés miatt azonban azoknak a vidéki területeknek új kihívásokkal kell szembenézniük, ahol ez a technológia szinte egyáltalán nincs jelen.

A gazdasági válság hatására jelentős mértékben csökkent a növekedés fontos forrását jelentő kereskedelmi és közvetlen külföldi beruházások mértéke a kevésbé fejlett tagállamokban. Szerencsére az EU-13 tagállamoknak a többi tagállamba irányuló exportját tekintve jelentős fellendülés tapasztalható. Napjainkban az export e tagállamok GDP-jének nagyobb hányadát képezi, mint a válságot megelőzően. A közvetlen külső beruházások aránya szintén nőtt.

A válság miatt a 2000 és a recesszió kezdete közötti foglalkoztatási növekedés mértéke felével esett vissza, különösen a déli tagállamokban. Következésképpen az átmeneti és a kevésbé fejlett régiók foglalkoztatási rátája a nemzeti céltértéknél mintegy 10%-kal kevesebb; ez az arány a fejlettebb régiókban csak 3%-kal marad el az elvárt értékektől. A munkanélküliség növekedése szintén magasabb, átlagosan 5% volt az átmeneti és a kevésbé fejlett régiókban 2008 és 2013 között a fejlettebb régiókban tapasztalható 3%-os arányhoz képest.

A szegénység és a társadalmi kirekesztés

A szegénység és a társadalmi kirekesztés szintén a gazdasági válság öröksége. 2009 és 2012 között a szegénység és a társadalmi kirekesztés által veszélyeztetett polgárok száma 9 millióval nőtt. Ez különösen Görögországot, Spanyolországot, Olaszországot és Írországot érintette. A szegénység kockázata – a kevésbé fejlett tagállamokban – sokkal kisebb a városlakók, mint a más régiókban élő polgárok esetében. A fejlettebb tagállamok városaira ennek a fordítottja jellemző.

A válság vegyes hatással volt a környezetvédelmi törekvésekre. A gazdasági aktivitás és bevétel csökkenése miatt a tagállamok könnyebben tudták csökkenteni az üvegházhatású gázok kibocsátását. Mivel azonban az energiahatékonyság nem növekedett jelentős mértékben, a kereslet növekedésével a kibocsátás csökkenése is könnyen a visszajára fordulhat. Ezért a 2020-ra előirányzott céltértékek teljesítéséhez további beruházásokra van szükség.

A válság városokra gyakorolt hatása

A városokat általában az innováció és a növekedés motorjaként emlegetik, a foglalkoztatottság tekintetében azonban sokkal több veszteséggel kellett számolniuk a többi régióval. A városlakókat több tagállamban is az eddignél jobban érinti a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázata.

A fenntartható növekedés városi dimenziója körül több ellentmondás is van. Egyrészt a levegőtisztaság több városban is rossz, amit a forgalmi dugók tovább súlyosbítanak. A városokra a hőszigetethatásként ismert jelenség miatt kialakuló hőhullámok mellett az áradások-árvizek is sokkal jellemzőbbek. Ez utóbbi különösen a folyó vagy tenger közeli városok esetében igaz.

A városok másrészt azonban ökohatékonyság szempontjából számos előnnyel bírnak, hiszen a rövid távolságok miatt nem kell hosszú ideig utazni. A tömegközlekedés, amely a személygépjárművekhez képest a közlekedés energiahatékonnyabb alternatívája, szintén inkább a városok sajátossága. A városi lét további előnye, hogy a lakóházak fűtéséhez kevesebb energiára van szükség.

Irányítás

Míg az észak-európai országok jól teljesítenek a felmérésekben az irányítás és a hatékony közigazgatás terén, a többi régióban több olyan tagállam is van, ahol a közigazgatási szervek színvonala alacsonynak mondható, illetve igen magas a megvesztegetés és a kenőpénzek kifizetésének mértéke. Egy új keletű kutatásból kiderül, hogy a hatékony közigazgatás és az intézmények színvonala terén országonként szintén eltérések tapasztalhatók, ami arra enged következtetni, hogy célzottabb intézkedésekre lehet szükség, hogy a leszakadó régiók felzárkózhassanak. A szóban forgó kutatás azt is megállapította, hogy az irányítási problémák gátolhatják a társadalmi és gazdasági fejlődést, és mérsékelhetik a kohéziós politikai beruházások hatását.

Az Európa 2020 kiemelt területei

A 2010-ben közzétett előző kohéziós jelentés hangsúlyozta, hogy a beruházásokat az Európa 2020 stratégiával nagyobb összhangban kell végrehajtani, és szigorúbb előfeltételeket, illetve nyomon követhetőbb eredményeket kell követelményként meghatározni. A fokozottabb stratégiai szemléletet tükröző, 2014-2020-ra vonatkozó megreformált kohéziós politika ezekre az ajánlásokra épül. Az új finanszírozási szabályok és előfeltételek szavatolni fogják a megfelelő szabályozói és makrogazdasági keretet, aminek következtében a kohéziós politika minden eddiginél nagyobb hatást fog elérni.

A 6. jelentés rávilágít arra, hogy noha a hatásait mai napig éreztető gazdasági válság növelte a regionális növekedési különbségeket, a rendelkezésre álló tagállami számadatok és előrejelzések szerint ez a tendencia megfordulni látszik, ami részben a célzottabb kohéziós politikai beruházásoknak is köszönhető.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/cohesion_report

▶ NYÍLT ADATOK ÉS A KOHÉZIÓS POLITIKA

AZ ÁTLÁTHATÓSÁG ÉS A TELJESÍTMÉNY NÖVELÉSE

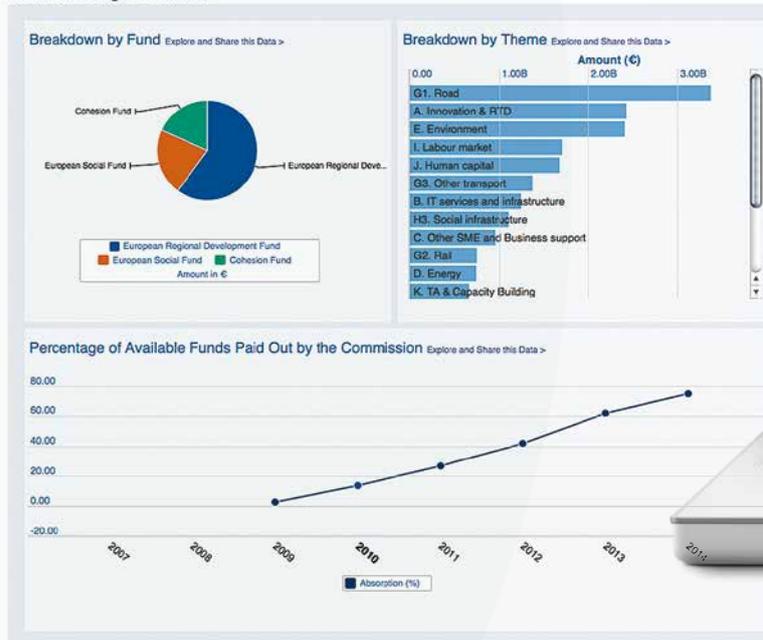
Mik azok a nyílt adatok? A közigazgatási szervek világszerte jelentős mennyiségű adatot generálnak és gyűjtenek össze. Ilyen jellegű információk többek között a kormányzati statisztikák, a költségvetési adatok, a parlamenti ülések jegyzőkönyvei, a földrajzi adatok és a különféle politikákkal kapcsolatos jogszabályok és adathalmazok. Az utóbbi években az átláthatóság és a számonkérhetőség érdekében több kormányzati hatóság is kezdeményezte a birtokában lévő adatok nyílttá tételét, valamint új típusú gazdasági tevékenységekbe is kezdett.

Összefüggés az uniós kohéziós politika és a nyílt adatok között

A 2014-2020-as finanszírozási időszakra vonatkozó tájékoztatói és kommunikációs rendelkezések többek között azt írják elő az irányító hatóságoknak, hogy az uniós finanszírozás kedvezményezettjeinek adatait nyílt és hozzáférhető formátumban tegyék közzé ⁽¹⁾.

A megreformált uniós kohéziós politika eredményorientált szemlélete, valamint az új operatív programok teljesítménykeretrendszerére ráadásul elsősorban a közös célok teljesítését tükröző adatok összegyűjtésére és közzétételére épül.

Available Budget 2007-2013

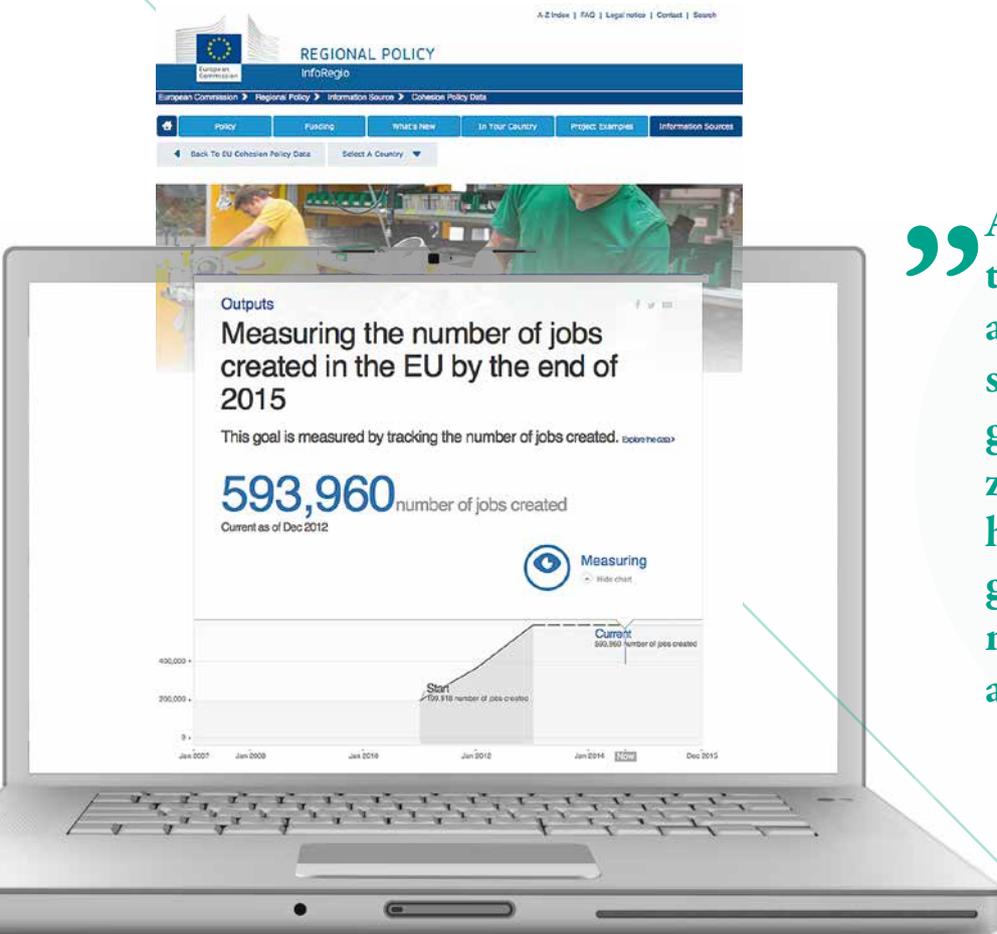
Az uniós kohéziós politika új nyílt adatplatformja

2014-ben az Európai Bizottság nyílt adatplatformot indított el, amely új ablakot nyit a kohéziós politika teljesítményére.

A platform a nemzeti hatóságok által a Bizottságnak küldött jelentéseken alapuló, az egyes tagállamok által elért eredményekkel kapcsolatos információkat tartalmazza. Arról is átfogó képet nyújt, hogy a finanszírozást milyen arányban osztották szét az országok között, továbbá részletezi a régiók kategóriáit, a különféle alapokat, illetve a támogatás tematikus célok szerinti lebontását. A platform számos, a Bizottság *gazdasági, társadalmi és területi kohézióval kapcsolatos 6. jelentésében* (lásd a 8. oldalon olvasható cikket) feltüntetett számadatokon alapuló társadalmi-gazdasági háttéradat-tal gazdagított, valamint az európai régiók előtt álló különös kihívásokat szemléltető interaktív térképet is tartalmaz.

A nyílt adatplatform célja, hogy interaktív felhasználói élményt nyújtson, és a felhasználókat aktív részvételre ösztönözze. A felhasználók amellett, hogy többféle térkép és grafikon adatait tekinthetik át, saját látványterveket is készíthetnek, különféle formátumú adatkészleteket tölthetnek le, megvitathatják a platformon közzétett adatokat, és egyúttal visszajelzéseket is adhatnak a platform tartalmáról. Arra is van

(1) A közös rendelkezések megállapításáról szóló 1303/2013/EU rendelet 115. cikkének (2) bekezdése.

„A reformnak köszönhetően... összesíteni tudjuk az eredményeket európai szinten, és minden szükséges információ a rendelkezésünkre fog állni ahhoz, hogy egyszerűen és meggyőzően szemléltethessük, milyen változást hoz a politika.”

JOHANNES HAHN – A REGIONÁLIS POLITIKÁÉRT FELELŐS UNIÓS BIZTOS

lehetőségük, hogy az adatkészleteket megosszák a közösségi webhelyeken és hálózatokon. A platformon található ábrákat és grafikonokat saját blogukon és weboldalukon is közzétehetik. A platform felhasználói adatfrissítéseket tartalmazó hírlevelekre is feliratkozhatnak.

A következő lépések

A nyílt adatplatformot azzal a céllal hozták létre, hogy vitát kezdeményezzen az operatív programok teljesítményével kapcsolatban.

A platformot a szeptember 8-9-én Brüsszelben megrendezett 6. Kohéziós Fórumon mutatták be. Ez nagyszerű lehetőséget jelentett a döntéshozók és érdekelt felek számára ahhoz, hogy megvitathassák, hogyan javíthatja a kohéziós politikai finanszírozás a gazdasági kilátásokat és az európai polgárok élet-színvonalát. A regionális statisztika kérdése a 2014. évi, a régiók és városok európai heteként ismert OPEN DAYS rendezvénynek is kiemelt témája lesz: külön műhelytalálkozót szentelnek a kohéziós politikával és a nyílt adatokkal kapcsolatos témaköröknek. A műhelytalálkozón azt is áttekintik, hogy a régiók és városok hogyan használják a nyílt adatokat a helyi szolgáltatások javítására, illetve hogyan vonják be a polgárokat a politikai döntéshozás folyamatába.

A 2013. évi éves tagállami megvalósítási jelentésekben közölt eredményeken alapuló új adatokat 2014 őszén teszik elérhetővé a kohéziós politika nyílt adatplatformján. A Bizottság az új operatív programok elfogadását követően a 2014-2020-as programozási folyamattal kapcsolatos adatokat – így a pénzügyi támogatások mértékét, a célértékeket, a mutatókat stb. – is közzé fogja tenni a felületen.

Rendszeresen látogasson el a platformra, ahol véleményét, illetve észrevételeit az oldalon található interaktív funkciók segítségével oszthatja meg!

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>

▶ A GÖRÖGORSZÁGGAL KÖTÖTT PARTNERSÉGI MEGÁLLAPODÁS GAZDASÁGI VETÜLETE

A KOHÉZIÓS POLITIKA A GAZDASÁGI SZERKEZETÁTALAKÍTÁS ÉS A MAGÁNBERUHÁZÁSOK ÖSZTÖNZÉSÉNEK SZOLGÁLATÁBAN

Dániát és Németországot követően Görögország harmadikként kötötte meg az ESB-alapokkal kapcsolatos partnerségi megállapodását, amelyet a Bizottság 2014. május 23-án fogadott el. A Panorama magazin a közösségi beruházásokért és az ESB-alapok felhasználásáért 2012 augusztusa óta felelős, a görög fejlesztési és versenyképességi

minisztérium képviselőjével, George Yannoussis főtitkárral beszélgetett. A partnerségi megállapodás tervezetének előkészítésével és benyújtásával kapcsolatos feladatokat a korábbi fejlesztési miniszter, Kostis Hatzidakis irányításával Yannoussis főtitkár úr koordinálta.

▶ Mikor kezdte meg Görögország a partnerségi megállapodás előkészítését? Hogyan zajlott az előkészítési folyamat? Mik voltak a rendszer főbb erősségei és gyengeségei?

A fejlesztési és versenyképességi minisztérium, de legfőképp az új partnerségi megállapodás előkészítésének koordinálásában illetékes hatóságként működő „GSPI-NSRF” (a nemzeti stratégiai referenciakeretért és a közösségi beruházásokért felelős főtitkárság) a nemzeti és regionális politikai döntéshozókkal, valamint a saját régiójuk helyzetét jól ismerő és a szakterületükön jártas partnerekkel és érdekelt felekkel közösen indította el és koordinálta a konzultációs folyamatot.

A minisztérium a konzultációs folyamat és a partnerségi megállapodás tervezetének koordinálása érdekében 2012 áprilisában és 2013 márciusában körleveleket küldött szét. A nemzeti, ágazati és regionális szintű illetékes hatóságok és érdekelt felek feladata volt az új programozási időszakban kidolgozni a Görögország fejlesztésére irányuló fő stratégiai javaslatokat, illetve döntést hozni ezekkel kapcsolatban. Ezzel egy időben mind a 13 régióban megrendezték a nemzeti fejlesztési konferenciát, ezenkívül regionális konferenciákat tartottak, valamint műhelytalálkozókat szerveztek az intelligens specializációhoz kapcsolódó kutatási és innovációs stratégiákra vonatkozóan. Ezenfelül a többi érdekelt minisztérium is megszervezte a saját, a témával kapcsolatos konferenciáját.

Az intenzív és eredményes konzultáció során a legfontosabb kérdéseket vettük figyelembe, így például meghatároztuk az ágazati/regionális szintű fejlesztési igényeket, elemeztük a tematikus prioritásokat, azonosítottuk a területi problémákat, és áttekintettük a horizontális elvek alkalmazásának módjait. A konzultációs folyamattal párhuzamosan adott esetben szakértői jelentéseket készítettünk és használtunk fel.

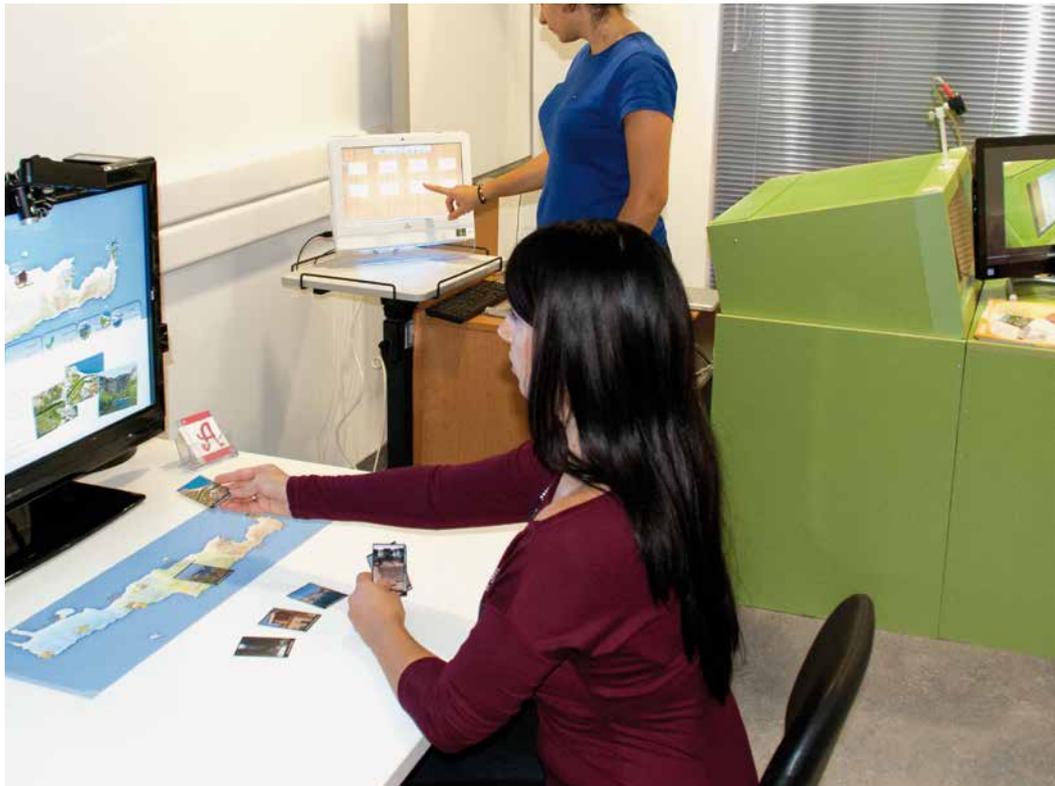
▶ A görög partnerségi megállapodás milyen mértékben tulajdonítható a főbb résztvevők – minisztériumok, régiók, városok, vállalkozások, egyetemi oktatók, nem kormányzati szervezetek stb. – között kialakult partnerség eredményének?

A minisztériumok, régiók és települések mellett hosszú a listája azoknak az intézményeknek, szervezeteknek és szervezeteknek, amelyek részt vettek a konzultációban. Arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy a konzultációs folyamat ezzel egy

▶ Görögország második legnagyobb városa, Thessaloniki tengerpartjának rehabilitációja.

▶ A Foundation for Research and Technology – Hellas (FORTH), Görögország egyik legnagyobb kutatási központja, amely Heraklionban található.

időben az illetékes minisztériumok és régiók között, és természetesen sokkal szélesebb körben, többek között minisztériumok és régiók felügyelete alatt dolgozó egységek, nem kormányzati szervezetek, helyi fejlesztési szervezetek, környezetvédelmi ügynökségek, szociális partnerek, oktatási intézmények, gazdasági szereplők képviselői, szövetségek, kutatási szervezetek stb. bevonásával is zajlott.

A konzultációs folyamatnak ezen a szintjén – például kérdőívek, tájékoztató és konzultációs weboldalak, konzultációs megbeszélések és tematikus csoportok, az új operatív programok megtervezéséért felelős munkacsoportok, tájékoztató napok alkalmazásával – a minisztériumi körlevelekben előírt utasításokkal összhangban kidolgozott javaslatokat a minisztériumok és a régiók nevében továbbították a fejlesztési és versenyképességi minisztériumnak.

Úgy véljük, hogy a konzultáció véget nem érő folyamat, amelytől az új operatív programok végrehajtása, monitorozása és értékelése terén is nagy eredményeket várunk el.

▶ Hogyan értékelné a bizottsági szolgálatok segítségét a Görögországgal folytatott tárgyalások során?

A Bizottsági szolgálatok sokat segítettek abban, hogy megbirkózzunk a partnerségi megállapodás előkészítése során felmerülő nehézségekkel. A 2013 novemberében kiadott állásfoglalás lendületet adott ahhoz, hogy a prioritásokat egységes célkitűzésekbe tudjuk csoportosítani, és kijelöljük az általános cselekvési irányokat. A Bizottság munkatársai és szakértői értékes tapasztalataikkal a múltban is segítettek és jelenleg is segítik a munkánkat. Iránymutatást nyújtanak

ahhoz, hogyan lehet az intelligens specializáció és a vállalkozói felfedezés elveit és módszertanát beilleszteni a nemzeti és regionális szintű folyamatokba. Szintén hasznosnak bizonyultak azok az észrevételek, amelyeket a partnerségi megállapodás nem hivatalos változataihoz fűztek. Végül pedig a partnerségi megállapodás hivatalossá tétele előtti héten egy teljes napig zajló tárgyalások a nemzeti hatóságok és a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság illetékes munkatársai között igazolták, hogy mindkét fél közös szándéka egy olyan, mindenki számára elfogadható dokumentum kidolgozása, amely összhangban van a részes felek stratégiáival.

Meg kell azonban említenem azokat a rosszul működő mechanizmusokat, amelyek az ESB-alapokkal kapcsolatos szabályozás, az állami támogatással kapcsolatos szabályok, a partnerségi megállapodások, illetve operatív programok tervezetének benyújtásához használandó űrlapok, valamint egyéb bizottsági szabályok és irányelvek túlbonyolításából és komplexitásából fakadnak.

▶ Mennyiben volt közös munka a partnerségi megállapodás és az operatív programok kidolgozása?

A partnerségi megállapodást a főtitkár és a miniszter utasításával, illetve néhány külső szakértő, valamint a minisztérium kabinetéhez tartozó tanácsadók közreműködésével a stratégiai tervezésért és a fejlesztési programok értékeléséért felelős különleges egység dolgozta ki. Az operatív programok kidolgozása az irányító hatóságok feladata: a hét nemzeti operatív program – az egyes operatív programok célterületétől függően – az illetékes minisztériumok irányító hatóságainak illetékességébe tartozik, míg a 13 regionális

▶Az „Új tudás” elnevezésű kezdeményezés 27 kutatási és innovációs projektet finanszírozott az ikt, a mezőgazdaság, a halászat, az állattartás, az élelmiszer-biotechnológia, a környezetvédelem, az energiagazdálkodás, a vízgazdálkodás, a közlekedés, az egészségügy és a kulturális örökség terén.

operatív program kidolgozásával az adott régiók irányító hatóságait bízzák meg. Az operatív programok kidolgozása a partnerségi megállapodással egy időben kezdődött, és a főbb iránymutatások és prioritások tisztázását követően felgyorsult. A tervezésért felelős központi és regionális hatóságok között folyamatos a párbeszéd; a Bizottság csak néhány konkrét kérdéssel, így például az RS13-mal, a szociálpolitikával, illetve a környezetvédelemmel kapcsolatos egyeztetéseken vesz részt.

▶Milyen tapasztalatokra tett szert a négy alap fejlesztésének közvetlen koordinálása során? Hogyan sikerült koherens megközelítést kidolgozni?

Óriási az igény arra, hogy a fejlesztési projektekhez rendelt alapokból származó pénzügyi erőforrásokat összehangolják. Az ERFA-ból származó beruházási támogatások például eredményesen összehangolhatók az ESZA-ból származó oktatási támogatásokkal, hogy hozzájáruljanak a vállalatok innovációs és diverzifikációs terveinek támogatásához. Az agrár-élelmiszeripari vállalatok támogatásához az ERFA-ból és az EMVA-ból származó támogatásokat kell ötvözni. A vonatkozó rendelet és az űrlap azonban arra enged következtetni, hogy ezek az alapok csak kivételes körülmények között és kellően indokolt esetben kombinálhatók. Az erre vonatkozó érvek a múltbéli érvekhez hasonlóan sziklaszilárdak. A Bizottság ezenkívül az illetékes politikai döntéshozó szervek nemzeti munkatársaihoz hasonlóan igyekszik külön projektként kezelni az egyes finanszírozási forrásokat, mivel ez a módszer hatékonyabb adminisztrációs folyamatokat eredményez. A hatóságok pedig a gyakorlatban irányítási-igazgatási okokból tartanak az alapok kombinálásától.

Mindezekon felül a Bizottság azt javasolja, hogy az ERFA-ból származó finanszírozást inkább a Horizont 2020 és a COSME kezdeményezéssel kombináljuk. Úgy véljük, hogy az ilyen módon finanszírozott projektek valószínűleg nem működnek zökkenőmentesen. Az uniós szintű eljárások szorosabb integrációja nagyon alapos megfontolást igényel.

▶Milyen mértékben járulhat hozzá a kohéziós politika Görögország gazdasági fejlődéséhez?

A görög gazdaság a 2008-as pénzügyi válság óta a közkiadások, így a beruházások finanszírozásának radikális csökkentésére kényszerült. A jelenleg és a következő években beruházásra fordított közpénzek szinte teljes egészében uniós forrásból származnak. A magánberuházások mértéke, amely már a válság előtt is eleve alacsonyabb volt az uniós átlagnál, elfogadhatatlan szintre süllyedt. Az ESB-alapok ennél fogva hangsúlyos szerephez jutottak Görögország növekedésében.

Sokrétű kihívással kell megbirkóznunk: a strukturális finanszírozás a múltban elsősorban a kereslet növekedéséhez járult hozzá, az új időszakban azonban főleg az ellátásra, így például az export növekedésére koncentrál. Mindezek teljesítéséhez át kell alakítani a gazdaságot, amihez az ESB-alapok hozzájárulására van szükség. Nemzetközi szakértők becslései szerint ahhoz, hogy Görögország egy főre jutó jövedelme 2020-ra elérje a 2008. évi szintet, az ESB-alapokból származó támogatásnál hatszor többet kellene fordítani beruházásokra (a pontos számadatokat lásd a cikkhez tartozó táblázatban). Következésképpen az ESB-alapoknak katalizátorszerepet kell betölteniük a magánberuházások

KOHÉZIÓS POLITIKA: A GÖRÖGORSZÁGNAK NYÚJTOTT TÁMOGATÁS SZÁMOKBAN

A kohéziós politika keretében és a többi ESB-alapból Görögországnak nyújtott teljes pénzügyi allokáció a 2014-2020-as programozási időszakra nézve

▶ EUR (aktuális áron)

ERFA	▶ 8 165 716 613 €
ESZA	▶ 3 690 994 020 €
Kohéziós Alap	▶ 3 247 019 502 €
A Kohéziós Alapból az európai összekapcsolódási eszközbe csoportosított összeg	▶ 580 038 571 €
Európai Területi Együttműködés	▶ 231 634 557 €
Fiatalkorú foglalkoztatási kezdeményezése	▶ 171 517 029 €
A leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap	▶ 280 972 531 €
EMVA	▶ 4 223 960 793 €
ETHA	▶ 388 777 914 €
ÖSSZESEN	▶ 20 980 631 530 €

terén. Ez azt is jelenti, hogy a strukturális támogatások felhasználásának az üzleti környezet nagyléptékű fejlődésével kell együtt járnia.

▶ Ön szerint milyen eredményeket fog elérni Görögország a hétéves időszak végére?

A várt eredmények a jóváhagyott partnerségi megállapodásban szerepelnek, és további részletezésükre az operatív programok eredménymutatóiban kerül sor. Néhány szóban összefoglalva a következő eredményekre számíthatunk:

Egyrészről arra, hogy megbirkózunk a válság okozta szegénységgel – az ESZA-ból származó forrásokat elsősorban az átképzés, a szociális vállalkozások stb. terén fogjuk kamatoztatni –, illetve megteremtjük az alapot az egészséges termelékeny beruházások terén azokban a húzóágazatokban, amelyek nagy hatással vannak a GDP-re és a foglalkoztatásra, így például az agrár-élelmiszeripari, a turisztikai és a megújuló energiával foglalkozó ágazatokban.

Másrészről arra, hogy támogatni tudjuk a magánkezdeményezéseket a gazdaság kiemelt ágazataiban, és egyúttal a nagy növekedési potenciállal bíró innovatív és tudásvezérelt iparágak ösztönzésére alkalmas intézkedéseket tudunk kidolgozni.

Harmadrészről pedig arra, hogy kiemelt szerepet szánhatunk az innovatív, exportorientált, így például a kozmetikumok és generikus gyógyszerek gyártásával, ikt-val, szerződéses kutatással foglalkozó vállalkozások támogatásának. Az innováció ösztönzése mellett az alulról építkező vállalkozói kezdeményezéseket is támogatni kell – a helyi

innovatív szereplők és a nemzetközi beruházók körében egyaránt. Az állami támogatásokra vonatkozó szabályozói kerettel kapcsolatos feladatok teljesítése érdekében a GSPI-NSRF jelenleg a beruházók eltérő feltételeinek legmegfelelőbb pénzügyi eszközök tanulmányozásával foglalkozik.

▶ Tartották a kapcsolatot más tagállamokkal, amelyek saját partnerségi megállapodásuk tervezetén dolgoztak?

Görögország látta el az Európai Unió soros elnökségét 2014 első felében, így alkalma nyílt arra, hogy általános kérdésekben konzultáljon a többi tagállammal. Az idő rövideje és az eltérő gazdasági körülmények miatt azonban nem volt lehetőség arra, hogy konkrét kérdésekben is egyeztessünk. A Bizottság – azért, hogy segítse a partnerségi megállapodás megszövegezését – rendelkezésünkre bocsátotta a többi országban bevált követendő módszereket (ezeket elsősorban a feltételeket tartalmazó táblázatokban részletezték).

▶ Mit tanultak ebből a feladatból, és a mai tudásuk birtokában mit csinálnának másképp?

Egy új időszakra csak folyamatos munkával lehet előre tervezni. Mindehhez olyan sokrétű, valós értékelések és elemzések szükségesek, amelyek nem csupán a programozási időszakot követő egy-két évet veszik figyelembe. Az értékelési módszereket újra és újra felül kell vizsgálni, az értékelőknek pedig ismerniük kell a modern értékelési technikákat, így például a teljesítményértékelés, az összehasonlító értékelések, a gazdasági modellek stb. típusait. Az értékelő tanulmányok feladatmeghatározásának kidolgozásáért, valamint az eredmények és ajánlások felhasználásáért felelős köztisztviselők számára képzéseket kell szervezni ezekről a módszerekről és technikákról.

Más szolgálatoknak és kutatási intézményeknek, például a megfigyelőközpontoknak, ugyanakkor információkat és számszerű adatokat kell gyűjteniük a nemzeti és regionális érdekű ágazatokat érintő nemzetközi versenyhelyzet alakulásáról, amelyek segítenek abban, hogy a kkv-k megalapozott döntéseket hozzanak. Az érdekelt felek, a szakértők és az illetékes köztisztviselők közötti párbeszédnek egyúttal folyamatosan kell zajlania, és a múltbéli teljesítménnyel kapcsolatos tényleges adatokra, a jövőbeli trendekre és a várható folytonossági hiányokra kell koncentrálnia. Fontos, hogy a célok meghatározása során törekedni kell a rugalmasság és a precizitás közötti egyensúlyra. Ehhez azonban az szükséges, hogy a pénzügyi ellenőrzés helyett a projektellenőrzés kapjon hangsúlyosabb szerepet.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
www.ggea.gr/index_en.htm

▶ A KÖZÖS NÖVEKEDÉS ÚTJÁN – A POLGÁROK JAVÁT SZOLGÁLÓ INTELLIGENS BERUHÁZÁSOK

OPEN DAYS 2014 – A RÉGIÓK ÉS A VÁROSOK 12. EURÓPAI HETE

A Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság valamint a Régiók Bizottsága idén október 6. és 9. között szervezi meg az OPEN DAYS nevű fórumot, amely a „Growing together – Smart investment for people” (A közös növekedés útján – A polgárok javát szolgáló intelligens beruházások) szlogen alatt fut majd.

Az OPEN DAYS 2014 elnevezésű esemény több kérdést érintő, nagyszabású vitahét és -fórum, amely hozzájárul ahhoz a törekvéshez, hogy a kohéziós politika segítségével megvalósuló beruházások és a tagállamokkal közös partnerségi megállapodások, valamint operatív programok révén Európa ki tudjon lépni a gazdasági válságból.

A fórum fő témái

Az OPEN DAYS 2014 három főbb témára fog koncentrálni.

A „**regionális stratégiák összekapcsolása**” azokra a kérdésekre fekteti a hangsúlyt, amelyek Európa régióinak gazdasági kilábalását erősítik, ilyen különösen az intelligens specializáció, a digitális menetrend, a kkv-k támogatása, az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaság, a képzés és a társadalmi befogadás, az innováció fokozása, a modernizáció és a városfejlesztés.

Az ún. „**kapacitásbővítési**” szegmens a programirányítás terén bevált követendő módszerek és eszközök – elsősorban a pénzügyi mérnöki eszközök, a közbeszerzési eljárások, valamint a teljesítmény és hatástanulmányok – cseréjére összpontosít.

A „**területi együttműködés**” terén pedig a páneurópai programok új generációit, így az INTERREG, URBACT, ESPON, INTERACT programot, valamint a nemzetközi együttműködési törekvéseket vizsgálják meg tüzetesebben.

Rangos előadók

Az október 6-i nyitóelőadáson több rangos előadó, így például Johannes Hahn, a regionális politikáért felelős európai biztos és Michel Lebrun, a Régiók Bizottságának elnöke is felszólal majd vitaindító beszédével. Várhatóan Martin Schulz, az Európai Parlament elnöke és az Európai Tanács elnökségének képviselőjében Graziano Delrio, az olasz miniszterelnök államtitkára is részt vesz az eseményen.

A nyitóelőadás az új kohéziós politikai ciklus elindítása kapcsán felmerülő kihívásokat és lehetőségeket fogja elemezni. Angel Gurría, az OECD főtitkára a rendezvény vendégelőadójaként két kiemelt kiadványt fog ismertetni az előadás során: a „*The Regional Outlook*” (A regionális kilátások) címűt ezen az előadáson mutatja be először a nagyközönségnek, egyúttal összefoglalja az OECD „*Regional Well-Being*” (A regionális jólét) című jelentésének tartalmát is.

A REGI és a COTER közös ülése

A nyitóelőadást az Európai Parlament Regionális Fejlesztési Bizottságának (REGI) és a Régiók Bizottsága által felügyelt „Területi kohéziós politika” szakbizottságnak a közös ülése fogja követni. Az ülés lehetőséget teremt a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó kohéziós politikai csomag, valamint annak új eszközei, például az integrált területi beruházás és a közösség által irányított helyi fejlesztés elfogadásával kapcsolatos kérdések megvitatására. Az ülésen arra keresik a választ, hogyan biztosítható a helyi és regionális hatóságok számára az új európai strukturális és befektetési alapok végrehajtásához szükséges kapacitás.

A nyitónapot követő három napon mintegy száz előadást fognak tartani. Az előadások egy részében csoportos megbeszélésekre fog sor kerülni, amelyek célja a követendő módszerekkel kapcsolatos tapasztalatok cseréje, valamint a gyakorlati szakemberek képzése lesz. A többi előadás részeként tartott viták során pedig egy asztalhoz ültetik a szakértői csoportokat az egyeztetésre érdemes témákkal kapcsolatban.

Tudnivalók az Egyetem programról

Az igen népszerű OPEN DAYS Egyetem program új kutatási eredményeket mutat be a regionális és városfejlesztéssel kapcsolatosan. Ennek jegyében lehetőséget nyújt az egyetemi oktatóknak, a gyakorlati szakembereknek, az EU tisztviselőinek és más résztvevőknek az eszmecserére, valamint a regionális és területfejlesztés területén jelentkező új tudományos gondolatok vizsgálatára.

Az Egyetem program ideális hálózatépítési eszköz a hallgatók, egyetemi oktatók, uniós intézmények és regionális partnerek között, egyúttal a hallgatók és a fiatal kutatók bevonása révén az uniós kohéziós politikával kapcsolatos tudatosság növelésére is alkalmas.

Az uniós kohéziós politika és a kapcsolódó szakpolitikai területek Uniós-szerte elismert egyetemi oktatói és kutatói támogatásával nyolc műhelytalálkozót tartanak a rendezvény során.

Mesterkurzus

Az OPEN DAYS Egyetemen ismételten megrendezik a regionális és városfejlesztési politika területével foglalkozó PhD-hallgatóknak, illetve pályakezdő kutatóknak szóló mesterkurzust. A Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság, a Régiók Bizottsága és a Regional Studies Association nevű szervezet által közösen megszervezett mesterkurzus célja, hogy minél többen megismerjék az uniós kohéziós politikát, és hogy javítsa a kutatási potenciált az Unióból és harmadik országokból érkező 30 kiválasztott hallgató, illetve a résztvevő kutatók körében.

Európa az én régiómban/városomban

Annak a törekvésnek a részeként, hogy az OPEN DAYS rendezvényt még közelebb hozzák a helyi és regionális érdekelt felekhez, az OPEN DAYS 2014 tematikus prioritásainak témakörében – „Európa a régiómban/városomban” címmel – Európa-szerte több helyi rendezvényt is szerveznek.

A nyilvánosságnak, az uniós kohéziós politika lehetséges kedvezményezettjeinek, a szakértőknek, egyetemi oktatóknak és a sajtó munkatársainak szóló rendezvénysorozaton – az adott régió vagy város szervezőinek döntése szerint – konferenciák, műhelytalálkozók, rádiós- és televíziós közvetítések, illetve kiállítások fogják színesíteni a programokat.

Ezen túlmenően szeptember és november között várhatóan több mint 300 helyi rendezvényt is tartanak Európa-szerte, amelyekre 80-90 ezer polgárt és szakmai érdeklődőt várnak.

OPEN DAYS-mozi

Idén új programmal, az „OPEN DAYS-mozi” szolgáltatással bővül a hét kínálata. A látogatók rövidfilmeket nézhetnek meg az ESB-alapok által finanszírozott ígéretes projektek-ről, illetve az Európa-szerte sikeresen megvalósult regionális és városfejlesztési programokról.

Az OPEN DAYS hetében több jelentés ismertetésére, így az Európai Bizottság *gazdasági, társadalmi és területi kohézióról szóló hatodik jelentésének*, az Eurostat 2014. évi *regionális évkönyvének* és az *OECD regionális jólétről* szóló jelentésének bemutatására is sor kerül.

KÖVESSE AZ OPEN DAYS PROGRAMJÁT ONLINE

A MŰHELYTALÁLKOZÓK KÖZÜL TÖBB ÉLŐ WEBES KÖZVETÍTÉSKÉNT IS MEGTEKINTHETŐ

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
AZ OPEN DAYS HONLAPJÁN
www.opendays.europa.eu

▶ CÉLKERESZTBE AZ UNIÓ VÁROSFEJLESZTÉSI MENETRENDJE

VÁROSFEJLESZTÉSI KÉRDÉSEK BEILLESZTÉSE AZ UNIÓ POLITIKÁJÁNAK ALAKÍTÁSÁBA

Az Unió polgárainak több mint kétharmada városban él. A városi központokkal több uniós, így például a szociális, a kulturális, a közlekedési, az energetikai és a környezetvédelmi kérdésekre irányuló kezdeményezés is foglalkozik. A Bizottság megkezdte a városfejlesztési menetrend kidolgozását, hogy az említett politikákat szorosabban be tudja illeszteni elképzeléseibe. A 2014 februárjában Brüsszelben megrendezett CITIES fórumon az uniós városfejlesztési menetrend megvalósításának okaira, tárgyára és mikéntjére keresték a válaszokat.

Miért éppen a városfejlesztési menetrend került fókuszba?

Az Unió teljes lakosságának mintegy 72%-a – azaz közel 360 millió polgár – városokban, és azok külvárosi területein él. 2050-re a városban élők aránya várhatóan több mint 80%-ra nő majd. A városi területek kérdése azonban ellentmondásos: a városi környezet ideális a gazdasági növekedéshez, ugyanakkor a városokban a legnagyobb a munkanélküliség aránya. A népsűrűség miatt adottak a lakhatási és közlekedési lehetőségek energiahatékonyabb formái, ugyanakkor több a dugó és a légszennyezés mértéke is nagyobb. Integrált szemléletre van szükség a városokat érintő összetett kihívások leküzdésére.

Már eddig is történtek előrelépések annak érdekében, hogy a megreformált kohéziós politika jelentős városi dimenzióval rendelkezzen. A kohéziós politika 2014-2020-as időszakra előirányzott költségvetésének több mint a felét várhatóan városfejlesztési kezdeményezésekre fogják fordítani, és mintegy 330 eurót kifejezetten a fenntartható városfejlesztéssel kapcsolatos kihívásokra megoldást kínáló innovatív városi intézkedésekre fognak felhasználni.

Becslések szerint az uniós politikák kétharmada hatással van a városokra. Következésképpen fontos, hogy az érdekelt szereplők európai, nemzeti, regionális és helyi szinten egyaránt megfelelően koordinálják és hatékonyan támogassák a politikai megközelítéseket.

Bizonyított, hogy a városfejlesztési menetrend összehangoltabb vetületet adhat a városfejlesztésnek, például ha a különféle, városi dimenziókkal rendelkező politikákat nem kezelik egymástól elszigetelten. A városfejlesztési menetrend a többszintű irányításra és a közigazgatási határok közötti együttműködésre szintén kedvező hatással lehet.

Az európai városok aktív részvétele nélkül az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó Európa 2020 stratégia elsődleges céljai nem valósulhatnak meg.

Az Európai Parlament, a Régiók Bizottsága, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, valamint a városszövetségek mellett gyakorlatilag minden érdekelt fél egyetértett abban, hogy az európai városfejlesztési menetrendre szükség van. Lényeges kérdés azonban, hogy hogyan valósuljon meg.

Milyen feladatokat kell a menetrendnek ellátnia?

Egyes érdekelt felek az irányadó intézkedések keretében tekintenek az Unió városfejlesztési menetrendjére, amelynek feladata, hogy egységesítse a sokrétű kezdeményezéseket és politikákat; világos szerepeket fogalmazzon meg az európai, nemzeti, regionális és helyi hatóságok számára, illetve hogy a városok helyi politikáik és terveik megvalósítására használják fel.

Mások azt hangsúlyozzák, hogy elsődlegesen olyan eszköz szerepét kell betöltenie, amely bevonja a városokat és a politikai vezetőket az Unió politikájának alakításába és annak végrehajtásába – vagyis olyan menetrendnek kell lennie, amely a városok érdekeit és a városok közötti együttműködést szolgálja, különös hangsúlyt fektetve az Európa 2020 stratégia prioritásaira.

Fontos, hogy a menetrendre nem szabad a nemzeti szintű kormányzati rendelkezések felülbírálatát célzó uniós kezdeményezésként tekinteni, sokkal inkább olyan eszközként kell felfogni, amely megerősíti a városok szerepét a különféle városfejlesztési kezdeményezések terén. Az európai városok különféle potenciálokkal bírnak, és különféle kihívásokkal

▶ Szabadtéri könyvtár a németországi Magdeburgban.

▶ A városi ökológiai folyosóként funkcionáló Batán folyó szabályozási terve, Vitoria-Gasteiz, Spanyolország.

AZ UNIÓS SZAKPOLITIKÁK VÁROSI DIMENZIÓJA

Több uniós politika is tartalmaz olyan kezdeményezéseket, amelyek elsősorban vagy a városoknak szólnak, vagy megvalósításuk városi környezetben lehetséges. Ilyen például a **Polgármesterek Szövetsége** által tárgyalt energiagazdálkodási és éghajlat-politikai intézkedés, a közlekedés, illetve a digitális menetrend részét képező „**Intelligens városok és községek**” kezdeményezés. A kultúra és a környezetvédelem terén is találunk kiemelkedő példákat. A Bizottság által 2008-ban létrehozott „**Európa Zöld Fővárosa**” díj azokat a városokat népszerűsíti, amelyek folyamatosan és dokumentálható módon megfelelnek a magas szintű környezetvédelmi normáknak. A díjazott követendő példa a többi város számára, és a bevált gyakorlatok és tapasztalatok alkalmazására ösztönöz. Emellett több mint 25 évvel a megalapítását követően az **Európa Kulturális Fővárosa** program még mindig kiemelkedik a Unió legismertebb városfejlesztési kezdeményezései közül.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓK AZ UNIÓS SZAKPOLITIKÁK VÁROSI DIMENZIÓJÁRÓL: http://ec.europa.eu/regional_policy/urban/portal/index_en.cfm?smenu_mapping_id=1

„**Nem küzdhetünk meg Európa kihívásaival – többek között a szennyezéssel, a szegénységgel, a munkanélküliséggel és az energiaüggyel – és nem érhetjük el céljait, ha nem foglalkozunk ezekkel a kérdésekkel az európai városokban. Az uniós városfejlesztési menetrendnek tiszteletben kell tartania a szubszidiaritást – de ha a városi dimenzió erősítésével javíthatunk az uniós szakpolitikán, akkor ezt meg kell tennünk, egyúttal nagyobb szerepet adva Európa városainak az Unió partnereiként.**”

JOHANNES HAHN – A REGIONÁLIS POLITIKÁÉRT FELELŐS UNIÓS BIZTOS

kell szembenézniük. A városi menetrend célja, hogy felismerje és felkarolja ezeket az egyedi lehetőségeket.

Az Unió városfejlesztési menetrendje: Hogyan valósítható meg?

A 2014. évi CITIES – „A holnap városai: beruházás Európa régióiba” elnevezésű fórum több lehetséges utat vázolt fel az Unió városfejlesztési menetrendjének megvalósításához, többek között az alábbiakat:

- ▶ a városokra közvetlenül vagy közvetve hatással lévő uniós politikák hatékonyabb összehangolása például az Európa 2020 stratégia keretében létrehozott koordinációs platform, városi hatásvizsgálat stb. révén;
- ▶ az uniós, nemzeti és helyi szintű politikai döntéshozás hatékonyabb módon történő összehangolása és egységesítése például olyan módon, hogy a kormányközi együttműködés fokozottabb szerephez jut a városfejlesztés terén;
- ▶ megerősített és összehangoltabb tudástárak, hálózat-építés és tanulás biztosítása.

A Bizottság közleményt adott ki *Az uniós szakpolitikák városi dimenziója – az uniós városfejlesztési menetrend legfontosabb elemei* címmel, hogy további résztvevőket is bevonjon az említett témákkal kapcsolatos egyeztetésekbe. A Bizottság a közleményben hat főbb kérdésre várt visszajelzést.

Idén szeptemberben a Bizottság a visszajelzésekből előzetes összefoglalót készített, amelyet az Európai Unió Tanácsának elnökségét betöltő Olaszország által szervezett, Rómában megrendezett konferencia keretében mutatott be. A konferencián kezdeményezett vita lehetőséget teremt arra, hogy a résztvevők hozzájáruljanak az Unió városfejlesztési menetrendjének alakításához.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/consultation/urb_agenda/pdf/comm_act_urb_agenda_hu.pdf

▶ A NAGY- PROJEKTEKKEL NAGYOBB HATÁS ÉRHETŐ EL

VIDIN/BULGÁRIA – CALAFAT/ROMÁNIA A Bulgáriát és Romániát összekötő Calafat-híd

A bulgáriai Vidin és a romániai Calafat közötti közúti és vasúti összeköttetést biztosító híd a 2013-as átadása óta létfontosságú kapcsolatot jelent a transzeurópai közlekedési hálózat egyik kiemelt útvonalán. Az új híd 1,4 km hosszú, és jó példája a kombinált, valamint környezetbarát vízi-közúti-vasúti logisztikai megoldásoknak. Megoldást jelent a Románia és Közép-Európa közötti nemzetközi távolsági közlekedés egyik legfőbb problémájára, és lehetővé teszi, hogy a bulgáriai közúti és vasúti hálózatok hatékonyabban integrálódjanak a páneurópai közlekedési hálózatokba, összekötve például Németországot Görögországgal és Törökországgal.

Teljes összeg:
226 000 000 EUR
EU-hozzájárulás:
70 000 000 EUR

Tudja mi a közös a Duna egyik hídjában, egy franciaországi kutatólaboratóriumban, egy lengyelországi, szélerőművel működő gazdaságban és egy görögországi elektronikus közlekedési jegyrendszerben? Valamennyi olyan nagyprojekt, amelyeket az uniós regionális alapok, azaz az Európai Regionális Fejlesztési Alap és a Kohéziós Alap pénzügyi támogatása segíti.

A nagyprojektek jellemzően nagyszabású infrastruktúrális fejlesztésekből állnak a közlekedés és a környezetvédelem területén, illetve egyéb ágazatokban, például kulturális, oktatási, energiaipari vagy informatikai és kommunikációs technológiai területeken. A nagyprojektek nagy termelőberuházásokhoz és kutatási-fejlesztési projektekhez is kapcsolódnak, és jelentős szerepet játszanak az európai polgárok életének jobb tételében. Az alábbiakban ismertetett négy projekt kiválóan szemlélteti ezt. A nagyprojektek a jövőben is fontos teljesítési mechanizmusok szerepét töltik be a 2014-2020-as időszakra vonatkozó operatív programok terén.

Kevesebb nagyprojekt a 2014-2020 közötti időszakban

A nagyprojektek felső támogathatósági határát az elszámolható költségekhez fogják kötni. Ennek mértékét a nem közlekedési ágazatokban 50 millió euróban maximalizálták, a közlekedési/energiaipari infrastruktúrális projektek esetében 75 millió euróra emelték. Következésképpen kevesebb nagyprojektet fognak végrehajtani, aminek köszönhetően a Bizottság azokra a pénzügyileg legfontosabb projektekre koncentrálhat, amelyek a legnagyobb mértékű uniós finanszírozást igénylik.

Teljes összeg:
96 500 000 EUR
EU-hozzájárulás:
28 000 000 EUR

NANCY/FRANCIAORSZÁG Új anyagok kifejlesztése és a nano- technológia terén jeleskedő csúcsközpont a franciaországi Lorraine-ben

A Nancy-ben található Jean Lamour Intézetnek helyet adó 16500 m²-es kutatói és laboratóriumi létesítményben mintegy 450 hivatásos kutató és 180 hallgató dolgozik új anyagok és nanotechnológiai megoldások kifejlesztésén. Az intézet az alapkutatásokon kívül (azaz a potenciál és az átláthatóság növelése, képzések, valamint technológiaátadás) ösztönzi az alap- és alkalmazott kutatás, a köz- és magánszektor, valamint a laboratóriumok és a vállalkozások közötti kapcsolatok kiépítését. A projekt keretében várhatóan 185 teljes munkaidős álláshely jön létre, és hat induló vállalkozás valósul meg.

ATHÉN/GÖRÖGORSZÁG Elektronikus közlekedési jegyrendszer Athénban

A 2013-ban elfogadott projektet a görög hatóságok – a Bizottsággal együttműködve – fontosnak ítélték meg a polgárok életminősége és jóléte szempontjából, mivel a mostaninál hatékonyabb és modernebb városi közlekedési feltételeket biztosítana a számukra. A finanszírozásból integrált és automatikus viteldíjgyűjtő rendszer valósítható meg Athén metróhálózatában, városi/elővárosi vasútvonalán, illetve busz- és villamosvonalain. A beruházás révén új jegykezelő és -ellenőrző berendezések, a metróvonalon modern be- és kiléptetési rendszer kiépítésére is sor kerül, egyúttal javulni fog a közlekedés működési hatékonysága és irányítási rendszereinek színvonala. A korszerűbb közlekedési rendszer hatékonyabb városi közlekedési lehetőségeket fog kínálni a helyiek, a látogatók és a turisták számára.

Teljes összeg:
91 000 000 EUR
EU-hozzájárulás:
29 500 000 EUR

Egyszerűbb értékelési folyamatok

Az európai régiók beruházásait támogató közös program (JASPERS) elnevezésű kezdeményezés segítségével a Bizottság a jövőben is szakértőket fog bevonni a tagállamok és a kedvezményezettek támogatása érdekében, hogy biztosítsa a projektek megfelelő előkészítését, így azok minden tekintetben megfelelhessenek az igényeknek.

A tagállamok kétféle eljárás keretében nyújthatják be nagyprojektjeiket a Bizottságnak:

- ▶ értesíteniük kell a Bizottságot, ha a projektjüket a független szakértők (a JASPERS keretében) kedvező elbírálásban részesítik, ami alapján a Bizottság enyhébb minőségellenőrzést végez;
- ▶ közvetlenül a Bizottságnak kell elküldeniük a projektjüket; a Bizottság értékelése során eldönti, hogy az igényelt pénzügyi hozzájárulás indokolt-e.

A projektek határidőre történő teljesítése minden esetben fontos szempont, ezért a Bizottság jóváhagyásának feltétele, hogy a megvalósítás a határozathozataltól számított három éven belül elkezdődjön. Ennek következtében csökkenni fognak a nehezen induló fantomprojektek körül tapasztalható nehézségek.

GOLICE/LENGYELORSZÁG Lengyelország első szélenergiával működő gazdasága

Lengyelország első, a Lubusi vajdaságban található, szélenergiával működő gazdasága hozzájárul ahhoz, hogy Lengyelország teljesítse az éghajlatváltozással kapcsolatos céljait, és több mint egymillió polgárának biztosítson megfelelő körülményeket. A projekt keretében összesen 19, enyhe szélben hatékonyan működő szélturbina megépítésére kerül sor. Az állítható forgólapátok – a szélviszonyoktól függően – a legnagyobb energiatermelési kapacitás mellett is minimális zajkibocsátással képesek üzemelni. A beruházásnak köszönhetően várhatóan javulni fog a térség villamosenergia-ellátása, egyúttal csökkenni fog a légszennyezés mértéke. A projektnek köszönhetően közvetlenül és közvetve mintegy 600 új munkahely fog létrejönni.

Teljes összeg:
56 000 000 EUR
EU-hozzájárulás:
10 000 000 EUR

Hatékonyabb stratégiai fókusz

A nagyprojektek és a stratégiák között sokkal szorosabb kapcsolat lesz. Az operatív programok között szereplő nagyprojektek listáján emellett a tényleges projektirányvonalat képviselő projekteknek kell szerepelniük. A listát az operatív programokért felelős monitoring bizottságok módosíthatják, hogy kellő rugalmasságot tegyenek lehetővé, miközben fenntartják az egyes projektek stratégiai céljait. A nagyprojektek több területen is (így például a közlekedés területén) szorosan kapcsolódnak az *előzetes* feltételekhez (ilyen feltevél például az átfogó közlekedési keretterv megléte).

2014 júniusáig a Bizottság mintegy 707 nagyprojektet hagyott jóvá a 2007-2013-as programozási időszakra nézve, ami összesen 151,7 milliárd eurónyi beruházásnak felel meg. Ezek a projektek összesen 74,4 milliárd eurónyi uniós finanszírozásban részesültek, ami azt jelenti, hogy minden uniós finanszírozásból származó eurót további, egyéb köz- vagy magánforrásokból származó euróval egészítettek ki.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/projects/major_projects/index_hu.cfm

▶ A PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK SEGÍTIK A KOHÉZIÓS POLITIKAI CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSÁT

A kohéziós politikai finanszírozás terén egyre gyakrabban használt pénzügyi eszközök elsősorban a kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára biztosítanak támogatást. A támogatás e módja bizonyítottan hozzájárul a gazdasági fejlődéshez, a növekedéshez és a munkahelyteremtéshez.

A pénzügyi eszközöknek számos formája létezik: többek között kölcsönök, hitelgaranciák, tőke, kockázati tőke és mikrofinanszírozás. 2007 és 2013 között nagymértékben megváltozott a kohéziós politikai programok részeként nyújtott pénzügyi eszközök felhasználásával kapcsolatos szemlélet. A strukturális alapokból származó támogatásnak a kockázati tőkéhez, kölcsönökhöz és garanciaalapokhoz csoportosított becslült mértéke az 1994 és 1999 közötti 0,57 milliárd euróról 2007 és 2013 között 8,36 milliárd euróra emelkedett.

A 2014-2020 közötti programozási időszak fő célja, hogy a pénzügyi eszközök szélesebb körben történő felhasználásával további beruházások valósuljanak meg. A többéves pénzügyi keret és az európai strukturális és befektetési alapok politikai keretei egyaránt hangsúlyozzák a pénzügyi eszközök jelentősebb mértékű felhasználását, különösen a költségvetési megszorításokkal összefüggésben. A 2014-2020-as időszakra

A PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ELŐNYEI

- ▶ A közfinanszírozásból származó források felhasználása, és az ESB-alapokhoz köthető programok fokozott hatása.
- ▶ A jövőbeli felhasználás és a hasonló célok teljesítése érdekében a programba visszaforgatott alapok hatékonyságának és eredményességének köszönhető előnyök.
- ▶ A beruházások visszafizetethetősége miatt színvonalasabb projektek.
- ▶ Sokkal több, a politika céljainak teljesítését elősegítő pénzügyi eszköz, valamint a magánszektor részvétele és szakértelme.
- ▶ A támogatásoktól való függés szemléletétől való eltávolodás.
- ▶ A közpolitikai célok hatékonyabb teljesítése érdekében a magánszektor támogatásának (és pénzügyi segítségének) megnyerése.

A KKV-KAT TÁMOGATÓ KEZDEMÉNYEZÉS

A részben az ERFA-ból, részben az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból származó pénzügyi forrásokból, illetve a COSME és a Horizont 2020 kezdeményezéséből származó hozzájárulásokból finanszírozott, a kkv-kat támogató kezdeményezés két fő termékcsoporthot kínál:

- ▶ nem maximált garanciaeszközök, amelyek tőketartalék felszabadítását teszik lehetővé a kkv-knak szánt új kölcsönök portfólióihoz;
- ▶ a hitelfinanszírozás meglévő vagy új portfólióinak értékpapírosítása.

A kezdeményezés minden szükséges eleme készen áll a megvalósításhoz, a Bizottság által az EBB csoporttal szoros együttműködésben elvégzendő *ex ante* értékelést is beleértve. Ez idáig Spanyolország és Málta erősítette meg részvételét, de nem kizárt, hogy a más tagállam is úgy dönt, hogy a jövőben csatlakozik a kezdeményezéshez.

vonatkozó pontos számadatok meghatározása még várat magára, azonban az ESB-alapokból származó támogatás mértéke összességében várhatóan növekedni fog a pénzügyi eszközöket illetően.

Rugalmas jogszabályi keret

A tapasztalatok azt mutatják, hogy mindazoknak, akik a kohéziós politika megvalósítására irányuló pénzügyi eszközöket kezelik, átfogó jogszabályi keretre és kapacitásbővítésre van szükségük. Egyes tagállamokban és régiókban nehézségekbe ütközhet a magánszektor célkitűzései (a beruházások megtérülésének maximalizálása) és a kohéziós politika növekedéssel és munkahelyteremtéssel kapcsolatos célkitűzései közötti egyensúly megteremtése.

A 2014 és 2020 közötti időszakra megfogalmazott kohéziós politikai jogszabályokban ezért külön rész foglalkozik a pénzügyi eszközökkel, amelyek ráadásul rugalmas felhasználási lehetőségeket írnak elő a tagállamok és a régiók számára. A jogszabályok az összes tematikus célkitűzésre kiterjesztik a pénzügyi eszközök hatókörét, és számos végrehajtási lehetőséget kínálnak.

FI-TAP – A TANÁCSADÓI SZOLGÁLTATÁSOK KÉT MÓDJA

► **HORIZONTÁLIS:** mindegyik tagállam számára, továbbá valamennyi típusú pénzügyi eszközhöz elérhető. Kezdeményezését és finanszírozását – felülről lefelé történő szervezésben – a Bizottság látja el. Tipikusan olyan tevékenységek tartoznak ide, mint a követendő módszerek megosztása és a hálózatépítés a tagállamok között, továbbá a gyakori kérdésekkel kapcsolatos, így például az *ex ante* értékelésre, a közbeszerzésre, az ESB-alapokat kezelő politikák szabályozási vetületeire, valamint az állami támogatásokra vonatkozó képzések.

► **MULTIRÉGIONAUX:** az érdekelt felek által (alulról felfelé történő szervezésben), legalább két tagállam irányító hatóságai körében kezdeményezett tanácsadói szolgáltatások. Megvalósítását – a pályázati felhívások alapján – a Bizottság finanszírozza. Tipikusan olyan tevékenységek tartoznak ide, mint az igénylést benyújtó régiók által közösen viselt fejlesztési célokat vagy piaci kudarc(ka)t célzó pénzügyi eszközökre nyújtott támogatás (példa: lakóházakra fordítható energiahatékonysági támogatások a közép-kelet-európai régió országai és a több tagállamra kiterjedő kezdeményezések körében).

► A Binder and Co. AG. szerelőcsarnoka, Eco World Styria Green Tech Valley, Ausztria.

A pénzügyi eszközökhöz való hozzáférés optimalizálása

Különös figyelmet szentelnek a kkv-k támogatására fordítható kohéziós politikai finanszírozás felhasználhatóságának hatókörére. A kkv-k támogatáshoz való hozzáféréseinek javítása többek között megosztott irányítási eszközök révén történik. Az új jogszabályi keret számos lehetőséget nyújt ehhez az irányító hatóságok számára. A korábbi, 2007 és 2013 közötti időszakban is elérhető testesztelt eszközök mellett az irányító hatóságok ún. kész eszközöket is felhasználhatnak majd: az ilyen eszközök szabványos feltételeket irányoznak elő a különböző típusú termékekhez, így például a kkv-knak szánt kockázatmegosztási kölcsönösközhöz vagy a szintén nekik szánt tőkeinstrumentumhoz. Az irányító hatóságok ezenkívül közvetlenül, illetve közvetítő szerv segítségével is kezelhetik a kölcsönöket és garanciákat.

A Bizottság az Európai Beruházási Bankcsoporttal és egyes nemzeti pénzügyi intézetekkel együttműködve a Bizottság által központilag irányított uniós költségvetési erőforrások (például a COSME, a CEF) végrehajtására irányuló pénzügyi eszköz kifejlesztésén dolgozik, a kkv-knak szánt támogatást is beleértve. Ezek egyike a kkv-k támogatására irányuló kezdeményezés, amely gyors ügyintézési időt garantál annak érdekében, hogy javuljon a kkv-k finanszírozáshoz való hozzáférése. Azokban az országokban és régiókban, ahol az ESB-alapok irányító hatóságai hozzájárulnak az ilyen uniós szintű eszközökhöz, az ESB-alapok a hozzájárulások 100%-át finanszírozzák.

Az EBB csoporttal és más nemzetközi pénzügyi intézetekkel való együttműködés

Az együttműködés hozzá fog járulni a pénzügyi eszközök teljesítésének optimalizálásához, és konszolidációs szolgáltatásként támogatást és tanácsadást fog nyújtani valamennyi ESB-alap tekintetében.

A **pénzügyi eszközök technikai tanácsadói platformja (FI-TAP)** konszolidált eszközként az összes ESB-alapra és tematikus célra kiterjedő támogatást fog nyújtani az irányító hatóságoknak és a többi érdekelt félnek (lásd a keretes írást).

Az FI-TAP platform a Regionális és Várospolitikai, a Mezőgazdasági, a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás, valamint a Tengerügyi és Halászati Főigazgatóságok közös kezdeményezése. Végrehajtására az EBB csoporttal és más nemzetközi és tagállami pénzügyi intézetekkel közösen kerül sor. Az FI-TAP platformmal, valamint az ESB-alapok által támogatott pénzügyi eszközökkel foglalkozó konferenciát közel 400 irányító hatósági munkatárs és más érdekelt felek részvételével 2015 januárjában fogják megrendezni.

► TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/fin_inst/index_en.cfm

▶ AZ EURÓPAI SZOCIÁLIS ALAP SZEREPE 2014-2020 KÖZÖTT

TÖBBET JELENT A KOHÉZIÓS POLITIKA SZOCIÁLIS DIMENZIÓJÁNÁL

A *Panorama* magazin mostani száma elsősorban az Európai Szociális Alappal (ESZA) foglalkozik, amely az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), a Kohéziós Alap (KA), az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) és az Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA) mellett az összesen öt európai strukturális és befektetési alap egyike. Az ESZ-alapok az uniós növekedést és a munkahelyteremtést szolgáló, 2014-2020 közötti időszakra szóló fő finanszírozási programok.

Az Európai Szociális Alap (ESZA) kulcsfontosságú szerepet tölt be az emberi tőke fejlesztésére irányuló tagállami beruházások támogatásában, és ennél fogva a gazdasági válságból kilábaló európai gazdaság versenyképességének megerősítésében. Az ESZA minden évben 15 millió polgárnak nyújt segítséget: hozzájárul készségeik fejlesztéséhez, lehetővé teszi munkaerő-piaci integrációjukat, egyúttal segítséget nyújt a társadalmi kirekesztés és a szegénység elleni küzdelemhez, valamint a közigazgatási szervek hatékonyságának javításához.

TÖBB MILLIÓ POLGÁR SIKERTÖRTÉNETE

Csak 2007 és 2012 között több mint 68 millió polgár és lakos vett részt Uniós-erte az ESZA által támogatott kezdeményezésekben. Különösen a következőket érdemes kiemelni:

- ▶ minden ötödik résztvevő talált munkát hat hónappal az adott kezdeményezést követően;
- ▶ mintegy 8,6 millióan képesítést szereztek meg az említett időszakban;
- ▶ közel 550 ezer polgár indított vállalkozást induló vagy egyéni vállalkozás formájában;
- ▶ az összes résztvevő 52%-a nő, 31%-a (21 millió) fiatal volt; több mint 4 millió 55 és 64 év közötti, és 22 milliónál is több munkanélküli vett részt a kezdeményezésekben.

Az eredmények értelmezése során figyelembe kell venni, hogy a programozási időszak kezdete egybeesett a növekvő foglalkoztatás, a betöltetlen munkahelyek és a fokozódó jólét időszakával. A válság azonban megváltoztatta a viszonyokat, következésképpen egyre nagyobbá vált a munkanélküliség és a társadalmi kirekesztés, miközben csökkent a közkiadások mértéke. Az ESZA programozási szabályai több tagállamban is nagy mozgásteret hagynak arra, hogy a válságból való kilábalás elősegítése mellett a válság hatásainak enyhítése érdekében azokhoz a területekhez csoportosítsák a forrásokat, ahol a legnagyobb szükség van rá, azaz többek között támogassák a vállalkozásalapítást és az új vállalkozások által létrehozott új munkahelyeket. A ESZA a nemzeti finanszírozásban és programokban rejlő lehetőségek hathatós kiegészítő eszköze, mivel segítségével nagyobb célközönség számára elérhető, színvonalasabb kezdeményezések valósíthatók meg.

A 2014-2020-as időszakban az ESZA fontos szerepet fog betölteni abban, hogy a tagállamok strukturális reformokat hajtsanak végre a munkaerő-piaci kérdésekkel, a társadalmi befogadással, az oktatással és foglalkoztatással, az intézményi kapacitással és a közigazgatási reformmal foglalkozó politikáik terén. Ezek a reformok összhangban lesznek az Uniós tekintetben megfogalmazott prioritásaival és ajánlásaival. A beruházások az európai munkaerő készségi tájának javítása, valamint több millió polgár munkaerőpiacra jutásával, elhelyezkedésével és tartós foglalkoztatásával kapcsolatos esélyének növelése révén hozzá fog járulni az Európa 2020 stratégia céljainak teljesítéséhez. Fontos hangsúlyozni, hogy az ESZA által támogatott projektek gyakran azoknak a legnehezebben elérhető csoportoknak szólnak, akik nem feltétlenül részesülnek a nemzeti rendszerek megfelelő támogatásában.

Éppen ezért a kohéziós politika történetében először meghatározták az ESZA minimális hozzájárulásának mértékét. 2014 és 2020 között az ESZA-ból származó finanszírozás összegének el kell érnie a kohéziós politika költségvetésének 23,1%-át (azaz több mint 80 milliárd eurót). Ez az intézkedés véget vet az ESZA-ból származó támogatás elmúlt 25 évben tapasztalható fokozatos csökkenésének.

Az eredményorientált finanszírozási szemlélet fontos szerephez jut a 2014 és 2020 közötti időszakban: kevesebb prioritás számíthat az ESZA támogatására annak érdekében, hogy a hatékonyan elosztott, kritikus mértékű finanszírozás valódi eredményekkel járjon. A beruházás tényleges területeit az egyes országok és régiók pontos igényeinek és szükségleteinek megfelelően – az európai szemeszter folyamat szakpolitikai ajánlásaival összhangban – határozzák meg⁽¹⁾.

Négy tematikus célkitűzés

Az ESZA Uniós-erte több ezer projektet támogat, **hogyan ösztönözze a fenntartható és minőségi foglalkoztatást, illetve támogassa a munkaerő mobilitását.** E kezdeményezések célja, hogy a polgárok – különös tekintettel a munkakeresőkre és az inaktív munkavállalókra, a hosszú ideje munkanélkülieket és a munkaerőpiacról kizárt polgárokat is beleértve – megfelelőbb munkahelyeken dolgozhassanak. Kiemelt szerepet kap a fiatalok munkaerő-piaci integrációja

(1) Az Európa 2020 stratégia megvalósításának nyomon követésére irányuló makroökonómiai, költségvetési és strukturális politikai éves koordinációs ciklus.

▶ A KÖRNYEZETBARÁT VÁLLALKOZÁSOK TÁMOGATÁSA SPANYOLORSZÁGBAN

A spanyol környezetvédelmi, vidékfejlesztési és tengerügyi minisztérium Fundación Biodiversidad alapítványa által kezdeményezett EmpleaVerde, azaz a „környezetbarát munkahelyek” elnevezésű program célja a foglalkoztatás ösztönzése és a környezetünk védelme. A program, amelynek részeként több mint 80 projektet valósítanak meg Spanyolországban, több mint 28 ezer munkavállalót kíván támogatni, és a jövőben ezer környezetbarát kisvállalkozást és munkahelyet szeretne létrehozni. A közelmúltban a fiatalok váltak a program kezdeményezéseinek fő célcsoportjává.

▶ További információ:

<http://fundacion-biodiversidad.com/es/inicio/emplea-verde>

Projekt időtartama:
2007-2014
Teljes költségvetés:
17 100 000 EUR
ESZA-hozzájárulás:
12 700 000 EUR

(lásd a keretes írást) is, illetve továbbra is fontos eredmények várhatók az önfoglalkoztatás, valamint a vállalkozásindítás támogatása terén.

Az ESZA arra is felkészíti az európai munkavállalókat, hogy meg tudjanak birkózni a változó gazdasági igényekkel. A programok segítenek abban, hogy a polgárok minél több lehetőséghez jussanak egy környezetbarátabb és digitális megoldások által vezérelt gazdasági környezetben. Az állami munkaügyi szervek és a magántulajdonú foglalkoztatási szolgálatok modernizációja hozzájárul ezekhez a törekvésekhez.

Az ESZA-ból származó támogatás legalább 20%-át minden országban a **társadalmi befogadásra, valamint a szegénység és a diszkrimináció elleni küzdelemre** fogják fordítani. Mindez segíteni fog a nehézséggel küzdőknek és a hátrányos helyzetű csoportoknak a szükséges készségek elsajátításában és az elhelyezkedésben, hogy másokhoz hasonlóan meg tudják vetni a lábukat a munkaerőpiacon. A kezdeményezés fontos prioritása, hogy a romák és a hozzájuk hasonló marginalizált csoportok szocioökonómiai szempontból beilleszkedjenek a társadalomba. Az ilyen kezdeményezések révén az ESZA jelentős mértékben hozzájárulhat ahhoz az uniós célkitűzéshez, hogy csökkenjen a szegénységben élők száma.

Az **oktatás, a képességfejlesztés, a szakképzés és az egész életen át tartó tanulás területén** végrehajtott ESZA-beruházások több tevékenységi területre is kiterjednek. Hozzájárulnak a teljes oktatási ágazat (az iskoláktól kezdve az egyetemekig) teljesítményének javításához. A beruházások elsődleges célja az, hogy egyenlő mértékben legyen elérhető mindenki számára a minőségi oktatás, csökkenjen a korai iskolaelhagyók száma, és egyúttal növekedjen az

ÚJ LEHETŐSÉGEK A FIATALOK ELŐTT

A fiatalok elhelyezkedésének támogatása az Unió kiemelt prioritásává vált, amihez a Fiatalok foglalkoztatási kezdeményezése kiegészítő támogatást nyújt. Az új eszköz legalább 6,4 milliárd eurót tesz elérhetővé az Unió azon régiói számára, amelyek leginkább küzdenek a fiatalok munkanélküliségével és passzivitásával. A Fiatalok foglalkoztatási kezdeményezése elsősorban a 25 év alatti (2), nem foglalkoztatott, oktatásban vagy képzésben nem részesülő „NEET”-fiatalokra és azokra a régiókra koncentrál, ahol a fiatal munkanélküliek aránya meghaladja a 25%-ot. A kezdeményezés célja, hogy a fiatalonként nyújtott támogatás mértéke változást indítson el a legrosszabb helyzetben lévő régiókban.

A Fiatalok foglalkoztatási kezdeményezése tovább fogja erősíteni az ifjúsági garancia megvalósításához nyújtott ESZA-támogatás hatásait. Az ifjúsági garancia célja, hogy minden fiatal megfelelő állásajánlatot kapjon, folyamatosan tanulhasson, illetve a formális oktatás utáni vagy a munkanélkülivé válást követő négy hónapon belül szakmai gyakorlati helyet vagy gyakornoki állást találjon. Az ESZA ezenkívül a fiatalok foglalkoztatása terén szükséges hosszú távú strukturális reformokhoz és beruházásokhoz is kellő mértékű támogatást nyújt.

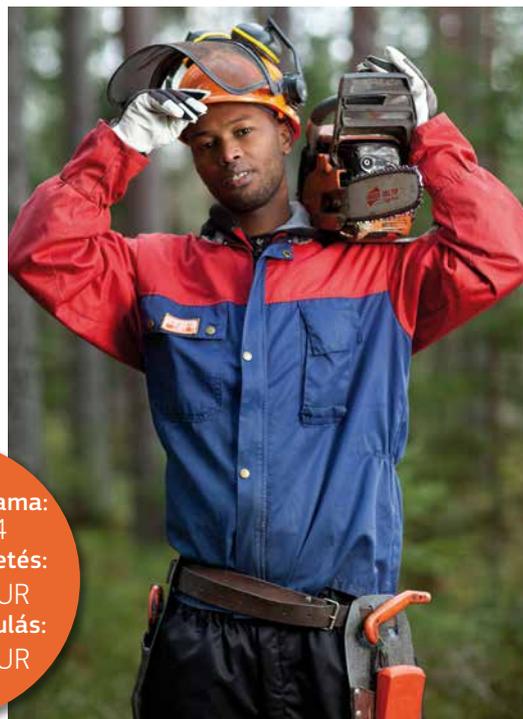
(2) Ha az adott tagállam szükségesnek ítéli meg, a Fiatalok foglalkoztatási kezdeményezése 30 éves korig nyújt támogatást.

▶ A MARGINALIZÁLT FIATALOK MUNKAERŐ-PIACI INTEGRÁCIÓJA

A svédországi Dalarna tartomány által elindított „Youth Into Work” (a fiatalok munkába állását támogató) programnak köszönhetően a program által szervezett képzéseken részt vevő marginalizált munkanélküli fiatalok 80%-ának sikerült elhelyezkednie, továbbtanulnia vagy a munkaügyi hivatalok egyikében regisztrálnia. Mintegy 2 500 18 és 24 év közötti fiatal vett részt a képzéseken és szerzett munkatapasztalatot 2010 óta. A résztvevők 90%-a a program végéig kitartott. A fiatalok a képzések mellett – többek között a szabadidő eltöltésével, a pénzügyeik kezelésével, a megfelelő lakás megtalálásával és a kapcsolatteremtéssel összefüggő – életmódtanácsokat is kaptak a program időtartama alatt.

▶ További információ:
www.regiondalarna.se

Projekt időtartama:
2010-2014
Teljes költségvetés:
7 600 000 EUR
ESZA-hozzájárulás:
3 000 000 EUR

oktatásban résztvevők, valamint a végzettséggel rendelkezők aránya, különösen a hátrányos helyzetű csoportok körében. Az ESZA által támogatott intézkedéseknek az oktatási és képzési rendszerek munkaerő-piaci relevanciáját is javítaniuk kell, és elő kell segíteniük az iskolába járás és a munka világa közötti átmenetet.

Az egész életen át tartó tanulás javítása és a szakképzési rendszerek fejlesztése több országban is kellő mértékű támogatást élvez. E területek fejlesztésének célja a munkaerő-piaci ismeretek, készségek és kompetenciák aktualizálása, és a rugalmas tanulási módszerek ösztönzése. Végül pedig az ESZA az egyetemeknek és szakképzési intézményeknek is segít, hogy az országos és regionális vállalkozásokkal és munkáltatókkal szorosabb kapcsolatot tudjanak kiépíteni.

A szabályozási és adminisztratív terhek csökkentése mellett a nagyfokú közigazgatási átláthatóság, hatékonyság és elszámoltathatóság ösztönzése hozzájárul az eredményesebb munkavégzéshez, megerősíti a versenyképességet és végső soron új munkahelyeket eredményez. A folyamatos gazdasági kihívások miatt kevesebb erőforrás jut az adminisztratív tevékenységekre, ezért a jó kormányzás és a jogbiztonság központi kérdés marad a gazdasági növekedés szempontjából.

A rendszerek, struktúrák, folyamatok, emberi erőforrás és a szolgáltatásteljesítés javítását elősegítő szervezeti és technológiai innováció támogatása révén az ESZA olyan szilárd uniós hozzájárulást képvisel, amely fokozza a **közigazgatási szervek és az érdekelt felek intézményi kapacitását és hatékony működését.**

Partnerségi együttműködés a kézzelfogható eredmények érdekében

Az ESZA hagyományosan a kibővített együttműködés jegyében valósul meg. A helyi szereplők, valamint az ágazatspecifikus szervezetek és szervek ismerete és szaktudása mindig is fontos volt a siker szempontjából. A partnerségre vonatkozó európai magatartási kódex értelmében a partnerség fontosabb, mint valaha, ezért az ESZA megvalósítására a közigazgatási szervek, a szociális partnerek, valamint a civil társadalmat nemzeti, regionális és helyi szinteken képviselő szervek szoros együttműködésével kerül sor.

Az új hétéves programozási időszakhoz érve, valamint az operatív programoknak a Bizottsággal, illetve a nemzeti és regionális hatóságokkal történő egyeztetésének most is zajló időszakában jelentős előrelépések tapasztalhatók a várt eredmények egyértelmű megfogalmazása terén. Az új közös akciótervek és az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek egyaránt támogatni fogják a jellemzően egyre eredményorientáltabb megközelítést. Az eszközöknek a kedvezményezetteknek és az irányítási és ellenőrzési rendszerre háruló adminisztratív terhek mérséklését is jelentős mértékben elő kell segíteniük, egyúttal a lehetséges hibák számának csökkentéséhez is hozzá kell járulniuk.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
<http://ec.europa.eu/esf>

▶ AZ UNIÓS ALAPOK BEVONÁSÁVAL FINANSZÍROZOTT KÖZBESZERZÉSEK JAVÍTÁSA

A közbeszerzések jelentős szerepet töltenek be Európa gazdaságában. 2011-ben a kormányzati szervek és a közüzemi szolgáltatók mintegy 2406 milliárd eurót költöttek a közbeszerzési szerződések teljesítésének finanszírozására, amelyek az Unió bruttó hazai termékének körülbelül 19%-át adják.

Egy bizonyos érték fölötti közbeszerzési szerződések az Unió közbeszerzési jogának hatálya alá tartoznak. Ezek összértéke az elmúlt évtizedben tapasztalható jelentős növekedést követően 2011-ben elérte a 425 milliárd eurót (a GDP 3,4%-a).

A közbeszerzési pályázati eljárásokra vonatkozó uniós szabályok célja annak szavatolása, hogy a rendszer minden ajánlattevő számára tisztességes feltételeket teremtsen, és a versenypályázat révén odaítélt forrásokat a lehető legjobban használják fel. Az uniós és nemzeti ellenőrök munkájuk során azonban viszonylag sok hibát fedeznek fel az eljárásokban, különösen a helyi közigazgatási szervek szintjén. A Bizottság jelenleg is egy olyan cselekvési terven dolgozik, amelynek javasolt intézkedései ezt a problémát hivatottak orvosolni, többek között a tudatosság növelése, képzések és útmutatás terjesztésének formájában.

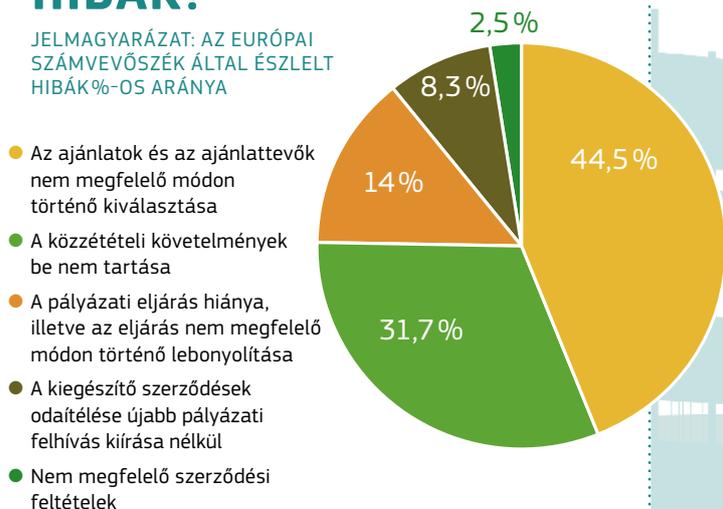
Szabálytalanságok

A közbeszerzési eljárások lebonyolításához szükséges adminisztratív kapacitás és szakértelem szintje tagállamonként eltér. A legtöbb hiányosság a helyi hatóságok szintjén tapasztalható.

A közös finanszírozással támogatott szerződések jellege miatt (amelyek gyakran összetett és nagy értékű infrastrukturális projektekhez köthető szerződések), a legnagyobb hibaszint az Európai Regionális Fejlesztési Alapból és a Kohéziós lapból finanszírozott közbeszerzésekhez kötődik. Habár a hibák az Európai Szociális Alap, az Európai Halászati Alap és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap esetében kevésbé

MELYEK A LEGGYAKORIBB HIBÁK?

JELMAGYARÁZAT: AZ EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK ÁLTAL ÉSZLELT HIBÁK %-OS ARÁNYA

jelentősek, a közbeszerzésekkel kapcsolatos szabálytalanságok aránya ezen alapok tekintetében is magas. Emiatt a kapcsolódó finanszírozás visszafizettetésére irányuló pénzügyi korrekciók gyakran vannak kedvezőtlen hatással a projektek végrehajtására.

Egyes tagállamokban a pályázati dokumentációk minősége és konzisztenciája több esetben sem megfelelő, ami a szerződés-odaítélési eljárás és a végrehajtás során további problémákat vethet fel. Szintén jellemző, hogy bizonyos tagállamok kiegészítő nemzeti szabályok révén túlbonyolítják a közbeszerzési eljárások megvalósítását, ami a finanszírozás kedvezményezettjeire további, indokolatlan adminisztratív terheket ró.

A települési vagy helyi szinten pályáztatott szerződésekkel kapcsolatban több hiba és szabálytalanság fordul elő más szintekhez képest. Ennek oka egyrészt az olyan kockázati

tényezők kombinációja, mint a kisebb adminisztratív kapacitás, a tapasztalat és a szakértelem hiánya, másrésztől bizonyos esetekben a vállalatok kiválasztása során tanúsított részrehajlás lehet. A szolgáltatási szerződésben több hiba fordul elő, mint a beszerzésre/munkavégzésre irányuló pályázatok esetében. Az egyik legsúlyosabb hiba, amely számos probléma forrása, hogy a kiegészítő munkákat pályázat nélkül közvetlenül az eredeti tevékenységet ellátó szerződő félnek ítélik oda. Ezzel nemcsak az eredeti szerződési feltételek módosulnak, hanem az előzetes pályáztatással kapcsolatos egyensúly is felborul.

Noha az eljárási, illetve értékelési hibák gyakran nem szándékosak, a hibákból fakadó pénzügyi korrekciók miatt a közgazgatási szervek súlyos problémákkal szembesülhetnek a megvalósítás során.

A felelősség kérdése

A megfelelő pályázati eljárások figyelemmel kísérése közvetlenül a nemzeti hivatalok feladata. A Bizottság több éve szervez képzéseket a tagállamok számára, hogy bővüljön az irányító hatóságok személyzetének és az ellenőröknek a közbeszerzési eljárások ellenőrzésével kapcsolatos szakértelme.

Ennek eredményeképpen a pályázati eljárásokkal közvetlenül foglalkozó nemzeti tisztviselők és ellenőrök egyaránt felkészültebben tudják megelőzni és felismerni a hiányosságokat és a hibákat. Kiegészítésként egyes tagállamok saját közbeszerzési eljárásaikon is javítottak, hogy azok sokkal inkább összhangban legyenek a vonatkozó uniós irányelvekkel, és a bizottsági ajánlások mellett a követendő módszerekkel kapcsolatos tanácsoknak is megfeleljenek. Mindezekről függetlenül nemzeti szinten további kapacitásbővítést kell végezni.

A munkacsoport

Az európai strukturális és befektetési alapok irányításához kapcsolódóan közbeszerzési munkacsoportot hoztak létre, amelynek feladata a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos állandó hibák kiküszöbölése. A 2013 szeptemberében létrehozott munkacsoport tagjai az elnökséget ellátó Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság mellett a Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóság, a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága, a Tengerügyi és Halászati Főigazgatóság, valamint az Európai Beruházási Bank képviselői. A munkacsoport ez idáig több, a 2014 és 2020 közötti időszakban végrehajtandó közbeszerzési eljárások hatékonyságát növelő intézkedést is meghatározott, amelyek közül több már elindult a megvalósítás útján.

Az intézkedések között egy olyan gyakorlati útmutató kidolgozása és terjesztése is szerepel, amely a közbeszerzésekkel kapcsolatban gyakran előforduló hibák megelőzéséhez ad tanácsokat. Az útmutató felépítése a közbeszerzési eljárások főbb szakaszait követi, és kiemeli a figyelmet igénylő

A KÖZBESZERZÉS A KORRUPCIÓ MELEGÁGYA.

Lásd a *Panorama* magazin 49. számában található cikket (34-35. oldal) a Bizottság korrupció- és csalásellenes stratégiájáról és az idén szervezett kapcsolódó rendezvényekről.

és elkerülendő hibákat. Az útmutató egyúttal a követendő módszereket bemutató esettanulmányokból álló eszközcsoportot, valamint bizonyos témák részletesebb áttekintéséhez szükséges további erőforrásokat is ismerteti. Konkrét példákon keresztül szemlélteti, hogy mit szabad és mit nem a projektciklus közbeszerzési és szerződés-végrehajtási szakaszai során, ezenkívül a megvalósítás során felmerülő különféle helyzeteken kívül a 25 leggyakoribb és legsúlyosabb hibát is felsorolja.

Az új ESB-alapok a közbeszerzéshez kapcsolódóan is előírják feltételeket, hogy biztosítsák a szükséges tagállami és regionális intézkedéseket (amelyeknek a partnerségi megállapodásokban és az operatív programokban is szerepelniük kell), mielőtt az alapokból finanszírozott beruházásokat végrehajtnák.

Bizonyos tagállamok esetében, így például Romániában és Bulgáriában konkrét cselekvési terveket vezettek be, hogy növeljék az ismeretek szintjét, és hogy a szóban forgó tagállamok jobban megfeleljenek a közbeszerzési eljárásokra vonatkozó követelményeknek.

Az új szabályok

A közbeszerzésekre vonatkozó irányelvcsomagot 2014 áprilisában fogadták el. A tagállamok 2016-ig ültetik át nemzeti jogukba. A Bizottság biztosítani fogja az irányelvek átültetéséhez és megvalósításához szükséges képzéseket a tagállamok számára.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

Közbeszerzési útmutató:
<http://europa.eu/!hb94Mb>

Az Unió közbeszerzésekkel foglalkozó honlapja:

http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/index_en.htm

▶ AZ EU ÚJ ADRIAI- ÉS JÓN-TENGERI RÉGIÓRA VONATKOZÓ STRATÉGIÁJA – EUSAIR

Az Európai Bizottság kidolgozta az adriai- és jón-tengeri régióra vonatkozó új makroregionális stratégiát, amelynek célja a térség gazdasági-társadalmi fejlődésének ösztönzése. A stratégiának egyúttal a nyugat-balkáni országok uniós integrációját is elő kell mozdítania.

Az Európai Bizottság 2014 júniusában fogadta el a stratégiát, és miután az Európai Tanács is jóváhagyja, rendelkezésre fogják bocsátani az ahhoz szükséges kormányzati struktúrákat, hogy a végrehajtása még az év vége előtt elkezdődjön. A technikai és operatív feladatokat a jövőben megvalósuló adriai- és jón-tengeri transznacionális INTERREG program fogja támogatni.

Nyolc ország – 70 millió polgár

Az adriai- és jón-tengeri medence a több mint 70 millió polgárnak otthont adó régió jelentős részét képezi. Az adriai- és jón-tengeri tengerhajózási kezdeményezésre épülő stratégia jelenleg nyolc országra terjed ki: négy tagállamra (Horvátország, Görögország, Olaszország és Szlovénia), valamint négy nem uniós országra (Albánia, Bosznia-Hercegovina, Montenegró és Szerbia).

A stratégia az országok közötti, az adriai- és jón-tengeri térségre irányuló tengerügyi stratégia, valamint az INTERREG programok során kiépített kiterjedt együttműködésen alapul.

AZ EUSAIR 4 ALAPPILLÉRE

1 A kék növekedés három témakörre koncentrál: a kék technológiákra, a halászatra és akvakultúrára; a tengerpolitikára, valamint a tengerészeti irányításra és szolgáltatásokra. Ezenkívül a part menti területek számára jövedelmező, fenntartható és felelősséggel végezhető tengerügyi gyakorlatokat is ösztönözni fog.

2 A régió összeköttetése pillér a közlekedési és energiaügyi összeköttetésekre fókuszál. Megvalósítását a tengeri biztonság és védelem megerősítésével, valamint egymással összefüggő kikötői rendszerek kifejlesztésével; az érintett területek és a hátszágok közötti megbízható közlekedési hálózatok és intermodális összeköttetések létrehozásával; valamint megfelelően összekapcsolt és jól működő belső energiapiac révén igyekeznek elősegíteni.

3 A környezetvédelemmel foglalkozó pillér ösztönzi a regionális szintű együttműködést, hogy javuljon a tenger és a part menti környezet ökológiája; lassuljon a biológiai sokféleség csökkenése és az ökoszisztéma-szolgáltatások romlása; valamint javuljon a hulladékkezelési helyzet azáltal, hogy kevesebb hulladék és tápanyag kerül a tengerekbe és a folyókba. E célok elérése érdekében három fontos teendőt kell elvégezni: helyre kell állítani a tengeri környezet állapotát; csökkenteni kell a tengerek szennyezésének mértékét; és javítani kell a transznacionális területi szokásokat és a biológiai sokféleséget.

4 A fenntartható turizmus pillér jobb minőségű turisztikai termékek és új szolgáltatások révén javítani fogja a régió potenciálját. A stratégia célja a makroregionális turizmus diverzifikálása, valamint a szezonális turizmus problémáinak kezelése. A stratégia szintén hozzá fog járulni a fenntartható és felelősségteljesen irányított turizmus megvalósításához.

Harmadik makroregionális stratégia

Az adriai- és jón-tengeri régióra vonatkozó európai uniós stratégia (EUSAIR) a balti-tengeri és a Duna menti régiók meglévő makroregionális stratégiái során bevált tapasztalatokra épül. Ezek a stratégiák kivételes együttműködésnek készítették elő az utat. Az együttműködés alapja az az elképzelés, hogy bizonyos régiók – legyen szó akár környezetvédelmi, gazdasági, területi vagy biztonsági kérdésekről – a leghatékonyabban közösen tudnak megbirkózni a közös kihívásokkal és lehetőségekkel.

Miért éppen az EUSAIR?

A régiónak számos **kihívással** kell megbirkóznia, többek között a következőkkel: jelentős szocioökonomiai egyenlőtlenségek; a kutatások és vállalkozások közös hálózatainak hiánya; a közlekedési összeköttetések hiánya; az elektromos hálózati kapcsolódási pontok elégtelensége; a nem fenntartható tengerpolitika; a környezeti veszélyek; valamint a hiányos adminisztratív kapacitás.

ELŐRETEKINTÉS AZ EU ALPOK RÉGIÓRA VONATKOZÓ STRATÉGIÁJA

2013 decemberében az Európai Tanács felkérte a Bizottságot és a tagállamokat arra, hogy 2015 júniusáig dolgozzák ki az EU Alpok régióra vonatkozó stratégiáját (EUSALP). A stratégia öt tagállamot, Ausztriát, Franciaországot, Németországot, Olaszországot és Szlovéniát, valamint két nem uniós országot, Liechtensteint és Svájcot érinti, azaz mintegy 48 régióra terjed ki.

Az Alpok régióinak és 70 millió lakosának több olyan nagyobb kihívással kell szembenéznie, amelyek leküzdéséhez a régiók és országok együttműködésére van szükség. A stratégia három intézkedésre fog épülni:

- ▶ Az Alpok régió versenyképességének, prosperitásának és kohéziójának javítása.
- ▶ Az elszigeteltség csökkentése, valamint kapcsolatépítési lehetőségek biztosítása az Alpok régió összes lakosának.
- ▶ Környezetvédelmi szempontból fenntarthatóbb és vonzóbb régió megteremtése.

2014. október 15-ig várják az érdekeltek véleményét a jelenleg is zajló átfogó nyilvános konzultáció részeként. A konzultációs folyamat lezárásaként 2014 decemberében konferenciát fognak tartani az érdekeltek részvételével. A Bizottság a javasolt közleményt és cselekvési tervet 2015 júniusáig fogja ismertetni.

Van azonban néhány ígéretes **lehetőség**, amelyekre lehet építeni. Ilyen például a „kék gazdaság”, valamint a szárazföld és a tengerek közötti összeköttetés javításának lehetősége, hogy nőjön a hátszágok gazdaságának versenyképessége. A régió közismert kiemelkedő természeti szépségeiről és gazdag kulturális, történelmi és régészeti örökségéről, amely a fenntartható, felelősséggel működő, diverzifikált turizmus alapja lehet.

Ugyanakkor az érintett országoknak és régióknak **hatékonyabban kell együttműködniük** annak érdekében, hogy ezeket a közös kihívásokat kezelni tudják, és jobban éljenek a lehetőségekkel. Az Európai Unió részvétele lehetővé teszi, hogy a több ágazatra kiterjedő megközelítés egységes legyen a különböző uniós politikákkal. Kiemeli a régióban aktuálisan zajló politikák és programok közötti lehetséges kiegészítő jelleget és szinergiákat. Egyúttal segíti a stratégiai célok teljesítését támogató alapok és programok összehangolását és mobilizálását.

A munkahelyteremtés és növekedés prioritásai

Az említett ágazatok fontos szerepet játszhatnak a munkahelyteremtésben és a gazdasági növekedés fellendítésében a régióban. A törekvések összpontosítása érdekében az EUSAIR cselekvési terv csak néhány, négy pillér köré szerveződő stratégiai prioritásra koncentrál (lásd a 34. oldalon lévő keretes írást).

A stratégia több horizontális elvet is megfogalmaz: ilyen például a kapacitásbővítés és a tájékoztatás; a kutatás, az innováció és a kkv-k; az éghajlatváltozás mérséklése és a hozzá való alkalmazkodás; valamint a katasztrófákkal kapcsolatban felmerülő kockázatok kezelésének elve.

Habár az EUSAIR nem jár kiegészítő uniós finanszírozással, a források hatékonyabb felhasználása érdekében összefogja a meglévő uniós és nemzeti finanszírozási eszközöket. Elsősorban az európai strukturális és befektetési alapok, valamint az előcsatlakozási támogatási eszköz a többféle típusú eszköz és technikai lehetőség mellett jelentős mértékű pénzügyi erőforrásokat is biztosítani fog a 2014 és 2020 közötti időszak során.

További, az EUSAIR intézkedéseit lehetőség szerint támogatni hivatott uniós alap és program lehet például az Európai Tengerügyi és Halászati Alap, az európai összekapcsolódási eszköz, a LIFE, a COSME és a Horizont 2020.

További támogatások elsősorban a nyugat-balkáni beruházási keretből, az Európai Beruházási Bank Csoporttól és más nemzetközi pénzügyintézetektől várhatók. Az említett alapoktól és eszközöktől jelentős eredményekre számíthatnak, és azt várják tőlük, hogy további, magánberuházók által nyújtott forrásokat is vonzzanak a térségbe.

▶ CÉL EGY VIRÁGZÓ ÉS INTEGRÁLT ADRIAI- ÉS JÓN-TENGERI RÉGIÓ MEGTEREMTÉSE:

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/adriat_ionian/pdf/brochure.pdf

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/adriat_ionian/index_en.cfm

HÍREK

[HÍREK RÖVIDEN]

ÚJ FŐTITKÁR A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA ÉLÉN

2014. szeptember 1-jétől Jiří Buriánek tölti be a Régiók Bizottságának főtitkári posztját. A cseh–német ket-
tős állampolgárságú Buriánek jogi diplomával, az európai jog terén szerzett doktori címmel, valamint üzletgazgatási mesterfokozattal is rendelkezik. Koráb-

ban az Európai Unió Tanácsának Főtitkárságán töltött be igazgatói posztot, ahol a hálózatos iparágak (energiaipar, szállítóipar, ikt) és az európai infrastruktúrák terén tevékenykedett. Ezt megelőzően bővítési igazgatóként dolgozott az Európai Bizottság Közös Kutatóközpontjában, valamint az állami postai szolgáltatókat képviselő brüsszeli PostEurop főtitkára is volt.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

<http://cor.europa.eu/hu/about/secretary-general/Pages/secretary-general.aspx>

A TÖBBSZINTŰ KORMÁNYZÁS EURÓPAI CHARTÁJA: A KONCEPCIÓTÓL A MEGVALÓSÍTÁSIG

Michel Lebrun, a Régiók Bizottságának új elnöke szerint ahhoz, hogy Európa sikeres legyen, minden kormányzási szintnek, a regionális, nemzeti és európai kormányzásnak egyaránt, ki kell vennie a részét a munkából és a többi irányítási szinttel összehangoltan kell együttműködni, hogy teljesíthetők legyenek az Unió által kitűzött célok. Ez a régiók és városok nagyobb szerepét vetíti előre a nemzeti reform-

programok kialakítása és végrehajtása terén, különös tekintettel az Európa 2020 növekedési stratégiára. A Régiók Bizottsága elkötelezettségének köszönhetően az ilyen célkitűzések mellett a többszintű kormányzás kézzelfogható valósággá vált, amely a szubszidiaritás és a partnerség elvére épül a döntéshozatalban részt vevő különböző érdekelttek között. Ezzel összefüggésben a többszintű kormányzás európai chartáját a Régiók Bizottsága idén áprilisban vezette be.

A charta olyan politikai állásfoglalás, amely lehetővé teszi, hogy az Unió régiói és városai más kormányzati szintek segítségét vegyék igénybe annak érdekében, hogy a javukra váljanak a politikai cselekvési lehetőségek. Több mint 150 helyi hatóság már aláírta a chartát. Támogatását fejezte ki több nemzeti és európai politikai szereplő, többek között Jean-Claude Juncker, José Manuel Barroso és Johannes Hahn is. Az összes uniós várost, kerületet, tartományt és régiót arra biztatjuk, hogy tartsák be a charta előírásait, mivel így a szisztematikusabbá váló többszintű kormányzás az európai cselekvések vezérelveinek egyikévé válhat.

A charta megtalálható az interneten, és minden helyi és regionális uniós hatóság aláírhatja elektronikus úton.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

www.cor.europa.eu/mlgcharter

ÚJ ÚTMUTATÁS AZ UNIÓS ALAPOK KÖZÖTTI SZINERGIÁK LÉTREHOZÁSÁNAK ELŐSEGÍTÉSÉHEZ

A Bizottság új útmutatást tett közzé, hogy a nemzeti és regionális politikai döntéshozók számára több szinergia megteremtését tegye lehetővé a különböző uniós alapok között, és ezáltal is támogassa az innováció terjedését és a versenyképesség javulását. Az útmutatás bemutatja az ESB-alapok, a Horizont 2020, a COSME, az Erasmus+, a Kreatív Európa program és az európai összekapcsolódási eszköz közötti komplementaritásokat, továbbá konkrét forgatókönyveket is ismertet, amelyek segíthetnek az ESB-alapok jelenleg tárgyalási szakaszban lévő operatív programjainak és egyéb jövőbeli uniós alapok prioritásainak meghatározásában.

Az ilyen együttműködésre irányuló politikai akarat egyértelműen jelen van, és Hahn biztos beszélt arról is, milyen fontos lenne a stratégiai politikai programok egyeztetése, hogy le lehessen számolni azzal a mentalitással, amely a kutatás/Horizont 2020 érdekelt feleit különválasztja a szocioökonómiai kohézió/ESB-alapok érdekelt feleitől. Az ilyen szinergiák ösztönözhetik a kutatási és innovációs beruházásokat, és erősíthetik azok versenyképességre, munkahelyteremtésre és növekedésre gyakorolt hatásait az Európai Unióban, mivel stratégiai és kohéziós célból ötvözik az ESB-alapok, a Horizont 2020 és további uniós eszközök előnyeit. A zsugorodó állami költségvetések, valamint a növekedés és a nemzetközi versenyképesség terén egyre szaporodó kihívások napjainkban ezt a lépést szinte „kötelezővé” teszik.

Külön figyelem összpontosul a Horizont 2020-ra (erre a majdnem 80 milliárd eurós költségvetésű új kutatási és innovációs programra), amely egyúttal az Unió legnagyobb központilag felügyelt egycélú programja, valamint az ESB-alapokra, amelyek körülbelül 100 milliárd euróval támogatják az innovációval kapcsolatos tevékenységeket.

Az alapok egymást követő vagy párhuzamos, különböző projektekben történő használatán felül (amire korábban is lehetőség volt), az új szabályozás lehetővé teszi azt is, hogy az ESB-alapokból és Horizont 2020-ból származó támogatásokat a nagyobb hatékonyság érdekében ugyanazon projekten belül kombinálják (ún. kumulatív támogatás).

A közös rendelkezések megállapításáról szóló rendelet a tagállamok és a régiók számára ezen a területen, különös tekintettel a vállalkozásfelfedezési folyamat és az intelligens specializációs stratégiák terén ír elő kötelezettségeket. A stratégiák felfelé irányuló (kutatási kapacitások növelése) és lefelé irányuló (az eredmények átültetése innovatív termékekbe és szolgáltatásokba) tevékenységeket egyaránt tartalmaznak. A Horizont 2020 számára emellett arra is megnyílt a lehetőség, hogy felhasználják az elmúlt évtizedek során a strukturális alapokból támogatott kutatási kapacitások, tudományos és technológiai parkok, klaszterek és emberi erőforrások lehetőségeit a kutatás-fejlesztés terén, különösen az új tagállamokban és a leszakadó régiókban.

Az útmutató – „Enabling synergies between European Structural and Investment Funds, Horizon 2020 and other research, innovation and competitiveness-related Union programmes: Guidance for policy-makers and implementing bodies” (Szinergiák elősegítése az Európai strukturális és befektetési alapok, a Horizont 2020 és a kutatással, innovációval és versenyképességgel kapcsolatos egyéb uniós programok között: Útmutató a politikai döntéshozók és a végrehajtó szervek számára) – elsősorban a stratégiafejlesztési (például intelligens specializáció, ESB-alapokkal kapcsolatos programok vagy munkaprogramok) érdekelt feleknek készült, de hasznos lehet a projektek megvalósításában, kiválasztásában, kiértékelésében, valamint a jelentéskészítésben, az auditálásban stb. részt vevő szervezeteknek is.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/guides/synergy/synergies_en.pdf

▶ A CIVIL TÁRSADALOMMAL KÖZÖSEN KIALAKÍTOTT EURÓPAI PARTNERSÉG IRÁNYÍTÁSA

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGBSZ) képviseli Európa gazdasági és társadalmi érdekvédelmi csoportjait, egyúttal jelentős szerepet tölt be a vállalkozások, illetve munkaügyi és egyéb civil szervezetek uniós politikába, különösen a kohéziós politikába való közvetlen bevonásában és a partnerségük előmozdításában.

Az EGBSZ-t az 1957. évi Római Szerződés hozta létre azzal a céllal, hogy összefogja a gazdasági és társadalmi érdekvédelmi csoportokat az európai projekt kidolgozása során. Az EGBSZ intézményes keretek között ismerteti ezeket a fontos civil társadalmi csoportoknak az észrevételeit az Európai Bizottsággal és a Miniszterek Tanácsával, egyúttal formális platformként funkcionál annak érdekében, hogy a szóban forgó csoportok kifejtessék véleményüket az Uniót érintő kérdésekben.

Az európai integráció iránti elköteleződésének kifejezése érdekében az EGBSZ arra ösztönzi az érdekelt feleket, hogy a közvéleményhez közelebb álló, a szóban forgó kérdésekben tevékenyebb Uniót képviseljenek. A tagok tapasztalatára és ismeretére építve célja az uniós döntéshozatal befolyásolása és mindenki számára elfogadható konszenzus elérése.

A partneri viszonyok ösztönzése

Az EGBSZ mindig is támogatta az Unió kohéziós politikájának a szolidaritás megerősítésére és a gazdasági fejlődés ösztönzésére irányuló törekvéseit. Lelkes szószólója a partnerségi elvnek, és annak, hogy az elvet teljes mértékben beépítsék a regionális politikák kidolgozásának folyamatába.

Az EGBSZ működésének hajnalán a partnerségek csak a hagyományos gazdasági és társadalmi szereplőkre koncentráltak. A partnerség jelentése az évek során megváltozott, és kibővült „minden egyéb megfelelő szervezettel, amely a civil társadalmat, a környezetvédelmi partnereket, a nem kormányzati szervezeteket, illetve azokat a szervezeteket képviseli, amelyek felelősek a nők és férfiak közötti egyenlőség előmozdításáért”.

„Az Európai Unió feladata, hogy olyan intézkedéseket hajtson végre, amelyek Európa polgárai számára jelentőséggel bíró konkrét változásokat idéznek elő. Az EGBSZ ennél fogva fontos szerepet tölt be abban, hogy megis-

mertesse Brüsszellel az elvárásokat és az igényeket, valamint az ezen a területen elért eredményeket. Minthogy tagjaink tulajdonképpen az Unió polgárai – vállalkozók, szakszervezeti képviselők, családi szövetségek, gazdálkodók stb. – a regionális fejlődés, a helyi foglalkoztatás és a társadalmi kohézió fontos szerepet tölt be a munkánkban. Mi vagyunk a civil társadalom hangja, és ezt a szerepet ellátva felelősek vagyunk azért, hogy másfajta, mégis nélkülözhetetlen perspektívát nyújtsunk az európai politikák irányításához. Ez vezérel bennünket abban is, hogy Európát a megoldások színterévé tegyük.

HENRI MALOSSE – AZ EURÓPAI GAZDASÁGI
ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG ELNÖKE

A 2014-2020-ra vonatkozó megreformált kohéziós politika kidolgozása során az EGBSZ következetesen amellet érvelt, hogy a civil társadalommal kialakított partnerség elvét meg kell szilárdítani a tagállamokban a kohéziós politika programozási időszakában. Ennek eredményeképpen olyan különös rendelkezések kerültek a rendeletbe, amelyek előírják a tagállamoknak a gazdasági és szociális partnerek, illetve a civil társadalmat képviselő többi érdekelt szerv bevonását a partnerségi megállapodások és az előrehaladási jelentések kidolgozásába, valamint az operatív programok előkészítésébe, megvalósításába és nyomon követésébe. Az EGBSZ kezdeményezése nyomán a partnerségre vonatkozó európai magatartási kódex rendelkezéseit előíró jogszabályok elfogadására is sor került.

„It takes two to tango”

2009 februárjában az Európai Bizottság felkérte az EGBSZ-t, hogy feltáró véleményében fejtsse ki elképzeléseit arról, hogyan lehet hatékony partnerséget létrehozni a kohéziós politikai programok irányítása céljából – a 2007-2013 közötti programozási ciklusban bevált gyakorlatokra építve.

Az EGBSZ feladatának tekintette tehát a kohéziós politika operatív programjaiban alkalmazható jó partnerségi gyakorlat meghatározását. Az EGBSZ, a nemzeti gazdasági és szociális tanácsok, a szakszervezetek és munkáltatók szervezetei (azaz a szociális partnerek), valamint más civil társadalmi szervezetek (azaz szocioökonómiai, külső ágazati és nem kormányzati szervezetek) részvételével átfogó helyszíni kutatómunkára került sor.

A közös munka eredményeképpen részletes és szakmailag megalapozott tanulmány született az uniós kohéziós politika partnerségi elvről *„It takes two to tango”* (Kettőn áll a vásár) címmel.

Makroregionális stratégiák

Az EGBSZ kiemelt figyelmet szentel a közös problémákkal és érdekekkel rendelkező országoknak és régióknak szóló makroregionális stratégiák kidolgozásának. Tevékenyen részt vett például a balti és dunai régiók uniós stratégiáinak összeállításában. Jelenleg az adriai- és a jón-tengeri, valamint az Alpok régió uniós stratégiáinak kidolgozását igyekszik támogatni észrevételeivel.

Az EGBSZ javaslata szerint – az általános partnerségi szemléletnek megfelelően – fontos szerepet kell szánni a gazdasági, szociális és civil társadalmi partnereknek ebben a folyamatban a kohéziós politika kidolgozása során.

Az EGBSZ saját kezdeményezésére azt is javasolta, hogy az Európa nyugati kapujának tekintett atlanti-óceáni térségre vonatkozóan is dolgozzanak ki külön stratégiát.

Az atlanti térségi makrorégió az Atlanti-óceán franciaországi, írországi, portugál, spanyolországi és egyesült királysági part menti területeiből és szigeteiből állna, a Kanári-, Azori-szigeteket és Madeirát is beleértve. Szintén a régióhoz tartozna Izland, Norvégia, Grönland és a Feröer-szigetek.

Városfejlesztési és helyi vonatkozású kérdések

Az EGBSZ már több véleményében is kifejtette a nagyvárosi területek növekvő szerepét. Az EGBSZ hiszi, hogy kiegyensúlyozott és sziklaszilárd, egyúttal az Európa 2020 keretébe jól illeszkedő nagyvárosi területek a jövőbeli fejlesztések zászlóshajói lehetnek (különösen egyedi jellegük kifejezésre juttatásával).

AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGRÓL RÖVIDEN

Az EGSZB Horvátország 2013. július 1-jei uniós csatlakozása óta 353 taggal rendelkezik. A tagok az európai gazdasági és társadalmi érdekcsoportokat képviselik. A tagokat a nemzeti kormányok jelölik ki, és az Európai Unió Tanácsa nevezi ki őket megújítható ötéves hivatali időre. A legújabb tisztújítás 2010 októberében volt (a 2010-2015 közötti időszakra vonatkozóan). A tagok három csoport egyikéhez tartozhatnak: munkáltatók, munkavállalók, illetve különböző érdekcsoportok. A tagok feladata, hogy véleményt formáljanak európai jelentőségű ügyekben a Tanács, a Bizottság és az Európai Parlament számára. Az EGSZB véleményének kikérése bizonyos esetekben kötelező a Bizottság vagy a Tanács számára; más esetekben opcionális. Az EGSZB ugyanakkor saját maga is kezdeményezheti vélemények elfogadását. Az EGSZB évente átlagosan 170 tanácsadási dokumentumot és véleményt készít el (amelyekből mintegy 15% saját kezdeményezésű). Minden véleményt továbbítanak az Unió döntéshozó testületei számára, majd közzéteszik az Unió Hivatalos Lapjában.

A nagyvárosi területek Európára is kedvező makroregionális hatással lesznek. A városfejlesztési politikákat egymással párhuzamosan, a regionális egyenlőtlenségek csökkentésére összpontosítva kell kidolgozni.

Az EGBSZ olyan interdiszciplináris munkacsoport létrehozására tett javaslatot, amelyben a tagállamok képviselői mellett a nagyvárosi területek, a köz- és magánszektorbeli érdekeltek és a civil társadalom is képviseltetné magát.

Egy ilyen csoportosulás hosszú távú, országhatárokon túllépő távlatokat fogalmazhatna meg a nagyvárosi Európáról. Egy egységes és hatékony, a 2050-ig tartó folyamatokat ismerető európai városfejlesztési menetrend átfogó elképzeléssel szolgálhatna a széttagolt megközelítések helyett.

Az EGBSZ jelenleg is dolgozik egy közösségi szinten irányított helyi fejlesztéssel, azaz egy egyedi, szubregionális szinten használható eszközzel kapcsolatos véleményén. Az eszköz arra szolgálna, hogy be lehessen vonni a közösségeket és a szervezeteket az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést ösztönző Európa 2020 stratégia megvalósításába, valamint a területi kohézió előmozdításába.

▶ **AZ „IT TAKES TWO TO TANGO” CÍMŰ KIADVÁNY LETÖLTÉSE**
<http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/cese-2011-05-en.pdf>

▶ **TOVÁBBI INFORMÁCIÓ**
www.eesc.europa.eu

▶ FOLYTONOSSÁG ÉS VÁLTOZÁS

AZ UNIÓ REGIONÁLIS POLITIKÁJA 1989 ÓTA

Ronald Hall, a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság főigazgatója az elmúlt 25 év uniós regionális politikájának fejlődéséről és eredményeiről beszél.

Az eredeti, 1957. évi Római Szerződés – amellyel a hat alapító ország létrehozta az Európai Gazdasági Közösséget (EGK) – preambulumban az aláíró felek kijelentik, hogy törekednek arra, hogy „erősítsék gazdaságaik egységét, és biztosítsák harmonikus fejlődésüket a különböző régiók között meglévő különbségek és a hátrányos helyzetű régiók elmaradottságának csökkentésével”.

Ez a politikai prioritás a későbbiek során az uniós regionális politikában szorosan összekapcsolódott az európai integráció általánosabb folyamatával járó előnyökkel, különös tekintettel a gazdasági és monetáris unió létrehozására, aminek eredményeként végül bevezették az egységes valutát, az eurót. Az európai integráció folyamata során a pénzügyi federalizmusra vonatkozó elképzelést és a területi pénzügyi kiegyenlítés rendszerének létrehozását elutasították. Mindezek helyett 1989-től kezdődően elindult a kevésbé erős tagállamok és régiók gazdasági növekedését és fejlődését támogató rendszer bevezetése. Így a központi uniós költségvetés beruházási alapjaiból való részesedés révén a gyengébb tagállamok és régiók is osztozhattak a gazdasági és monetáris unió jelentette előnyökből.

Visszatekintve megállapíthatjuk, hogy az uniós regionális politika fejlődése számos vonatkozásban kettős természetű. Egyrészt olyan **újraelosztási mechanizmust** jelentett, amelynek célja – más ilyen mechanizmus hiányában – az Unió elmaradottabb területeinek támogatása volt. Másrészt olyan **gazdasági növekedési és fejlesztési mechanizmusként** is funkcionált, amely forrásaival korlátozott számú beruházási területet célt meg.

Azt mondhatjuk, hogy Európa politikai vezetői a regionális politika kezdeti szakaszában, 1989 és 1999 között, túl nagy hangsúlyt fektettek az újraelosztási dimenzióra, tehát talán túlzott erőfeszítéseket tettek a kohéziós és regionális politikához szükséges források megszerzésére, ugyanakkor viszont nem szenteltek kellő figyelmet a megszerzett források lehető legeredményesebb felhasználására.

Beruházás a gazdasági növekedésbe

Mindez megváltozott, miután 2000-ben a tagállamok Lisszabonban olyan határozottabb együttes fellépés kialakítására irányuló cselekvési tervről állapodtak meg, amely – az erre az újfajta beruházásra elérhető összes forrás mobilizálásával – Európa (viszonylag gyengülő) nemzetközi versenyképességének javítását tűzi ki. Az elmúlt évtized költségvetési döntései révén a regionális politika vált az ilyen európai szintű beruházásoknak a messze legjelentősebb potenciális forrásává.

Ez fontos elmozdulást jelentett a regionális politika koncepciójában: az újraelosztás aspektusáról a gazdasági növekedés és fejlesztés területére került át a hangsúly. A regionális politika célja 2000-től kezdődően az egymást követő és egymással összefüggő uniós versenyképességi stratégiák – lisszaboni stratégia (2000), növekedési és foglalkoztatási stratégia (2005), Európa 2020 stratégia (2010) – megvalósítását szolgáló beruházási források biztosításának támogatása.

A stratégiák végrehajtásához szükséges európai beruházások biztosítása érdekében létfontosságú volt a többszintű finanszírozási rendszer módosítása annak érdekében, hogy az uniós prioritásokat regionális és helyi szinten hozott, konkrét beruházási döntésekké fordítsák le. Ez a regionális politikai programokhoz kapcsolódó feltételrendszer megerősítéséhez vezetett, aminek első lépése az volt, hogy a 2007–2013 közötti időszakra irányuló stratégiai programok kidolgozására vonatkozó követelményekben megjelölték a prioritást élvező, kulcsfontosságú beruházási területeket. Ezt a feltételrendszert a most kezdődő, 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozóan is megerősítették (legalábbis a jogszabályalkotás szintjén, mivel a tényleges végrehajtás még nem kezdődött el).

Gazdasági stabilitás

A regionális politikát a válság utáni Európában nemcsak az uniós versenyképességi stratégia jelenlegi változatában (Európa 2020 stratégia) meghatározott célkitűzések megvalósítása irányítja, hanem az egész gazdasági és monetáris unió stabilitásának biztosítása is, a nemzeti makrogazdasági mutatókra vonatkozó uniós határértékek nem teljesítése esetén kiszabható lehetséges szankciókat is beleértve. Ezzel bizonyos értelemben bezárult a kör. Ahhoz, hogy az Unió képes legyen valódi európai regionális politikát bevezetni, szükség volt a gazdasági és monetáris unió folyamata által elért előrelépésekre is. Most pedig a gazdasági és monetáris unió megerősítéséhez van szükség a kohéziós és regionális politikára mint eszközre.

Az uniós kohéziós és regionális politika a paradigmaváltás ellenére megőrizte eredeti, szilárd újraelosztási dimenzióját, tehát a források többségét az egy főre jutó GDP alapján legszegényebbnek minősülő régiók kapják, ami önmagában is jelentős politikai eredmény.

A politikai diskurzus azonban megváltozott: a regionális politikára fontos allokációs szerep hárul az Európa gazdasági sikeressége szempontjából legfontosabb beruházási projektek kiválasztása terén. Úgy is fogalmazhatunk, hogy a múlt problémáinak kompenzálása helyett a hangsúly átkerült a jövőre, azaz a nem kellő mértékben kiaknázott források mobilizálására és ezáltal az új lehetőségek megteremtésére. Végezetül pedig általánosan elfogadottá vált, hogy az Unió általános gazdasági célkitűzéseinek megvalósítása érdekében a regionális politikának mind az elmaradottabb, mind a fejlettebb régiókban be kell avatkoznia, azonban a forrásokat mindenképpen a legelmaradottabb régiókra kell koncentrálni, ami így igazságos.

▶ ÖTVENEDIK SZÁMÁHOZ ÉRKEZETT A PANORAMA MAGAZIN

Ehhez a fontos mérföldkőhöz érkezve örömmel hallanánk olvasóink véleményét. Itt a lehetőség, hogy Ön is elmondja, mit gondol a *Panoramamagazin*ról. Mi tetszik benne? Mit talál hasznosnak?

Magazinunk első száma 2000 októberében jelent meg. Az azóta eltelt 14 évben a *Panorama* magazin olyan mértékben növekedett, és olyan sikeres lett, hogy a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság egyik legfontosabb kommunikációs eszközévé nőtte ki magát.

Szívesen megismernénk az Ön véleményét is azzal kapcsolatban, hogyan képzeli el a magazin fejlődését a következő években. Tehát várjuk az olvasói véleményeket, amelyek közül néhányat meg is fogunk jelentetni. **REMÉLJÜK, A KÖVETKEZŐ 50 SZÁM EREJÉIG IS VELÜNK TARTANAK MAJD!**

**MONDJA EL, HOGY
MIT GONDOL!**

▶ regio-panorama@ec.europa.eu

✉ SZILVIA MÉSZÁROS

A KOHÉZIÓS POLITIKA KOMMUNIKÁCIÓJÁÉRT FELELŐS
HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG, MINISZTERELNÖKSÉG,
MAGYARORSZÁG

Kommunikációért felelős munkatársként kampányok és publikációk révén természetesen aktívan részt veszek a kohéziós politika magyarországi eredményeinek kommunikációjában. Feladataim közé tartozik a bevált magyar kommunikációs gyakorlatok Európai Bizottsággal való megosztása is. Szerintem a *Panorama* magazin egyedülálló lehetőséget teremt arra, hogy egész Európa vonatkozásában betekintést nyerhessünk a regionális politika különböző aspektusaiba. A kommunikációban alapvető fontosságú a megközelítések folyamatos aktualizálása, mivel csak így biztosítható, hogy az üzenetek hatékonyan célba érjenek. Ebben is segít ez a magazin, amely bemutatja a regionális politika követendő módszereit, és munkánk számos területén hasznosítható információkat tartalmaz. Mivel részt vettem az Európa-nap magyarországi eseményének szervezésében, számomra különösen értékes volt az előző szám „2014. évi Európa-napi rendezvények Unió-szerte” című összefoglalója, amely sok inspiráló ötletet adott a jövő évi eseményhez is.

✉ NOAH, A PROJEKTEK SZERELMESE

UNIÓS KOMMUNIKÁCIÓS OSZTÁLY,
REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI MINISZTERIUM,
CSEH KÖZTÁRSASÁG

Üdv mindenkinek, Noah vagyok! Lehet, hogy már találkoztunk Prágában, a tavaszi INFORM ülésen. Azt talán mindenki tudja rólam, hogy nagy rajongója vagyok a *Panorama* magazinnak! Akár hiszik, akár nem, a legjobban az uniós társfinanszírozású projektekről szeretek olvasni. Mindent tudni akarok a megvalósításuk helyéről, és hogy miért érdekesek. De leginkább a saját szememmel akarom látni az uniós projekteket! Ezért utazgatom Európában, minden tagállamot felkeresek, és remélem szórakozom új barátaimmal, akik megmutatják saját hazájuk uniós társfinanszírozású projektjeit. Remélem, hamarosan találkozunk! ☺

*Let's stay
connected...*

▶ NOAH-VAL ITT TALÁLKOZHAT

https://www.youtube.com/watch?v=SjE_FIVGtn4&feature=youtu.be

▶ **PAULA ASCENÇÃO**
KOMMUNIKÁCIÓÉRT FELELŐS
MUNKATÁRS, COMPETE,
PORTUGÁLIA

A COMPETE programot irányító hatóság számára stratégiai fontosságú a kommunikáció és tájékoztatás. A kommunikáció és tájékoztatás nagyon fontos az általam koordinált munka elvégzéséhez. Alapvető fontosságú az irányító bizottsággal való egyeztetés és a program prioritásainak való megfelelés. Ezért úgy végezzük a munkánkat, hogy minden elérhető eszközt bemutathassunk, és hogy összeegyeztethessük a kedvezményezettek igényeit az Európai Regionális Fejlesztési Alap célkitűzéseivel. Szorosan együttműködünk a kedvezményezettekkel, és fő feladatunk a pénzügyi támogatás eredményeinek kommunikációja.

A COMPETE program kommunikációs felelőseként úgy gondolom, hogy a *Panorama* magazin nemcsak a kohéziós alapokkal kapcsolatos témákra vonatkozó aktuális információk miatt nagyon fontos, hanem azért is, mert kommunikációs filozófiánk értelmében a digitális formátum olyan alapvető eszköz, amely a közösségi hálózatokon is együttműködésre ösztönzi az embereket, és ezáltal nagymértékben elősegíti az információk áramlását. A digitális formátum külföldi követőink számára is lehetővé teszi, hogy tájékozódjanak az uniós finanszírozású projektekről.

A *Panorama* magazin számunkra olyan tájékoztatási eszköz, amelyet mind a kedvezményezettekhez, mind a polgárok szélesebb rétegeihez igyekszünk eljuttatni. Egy interaktívabb és felhasználóbarátabb, táblagépeken is könnyen használható verzió kétségkívül hozzájárulna a *Panorama* magazin sikerének hosszú távú fenntarthatóságához.

▶ **PAULA VICENTE**
AZ INIO ÉS AZ INFORM KOMMUNIKÁCIÓS
IGAZGATÓJA ÉS PORTUGÁLIAI KÉPVISELŐJE,
PORTUGÁLIA

Az alapok kohéziós politika keretében végrehajtott beruházásainak kommunikációs igazgatójaként és az uniós kommunikációs hálózatok (INIO és INFORM) portugáliai képviselőjeként a *Panorama* magazint inspirációs eszközként és információforrásként használom a munkámhoz. Érdekes lenne értékelni a *Panorama* magazin fejlődését. Észrevehető, hogy egyre szorosabb kapcsolatra törekszik a polgárokkal, akiket nagyobb részvétellel ösztönöz, illetve hogy egyre inkább az aktuálisan felmerülő témákra fókuszál. A jövőre nézve azt tudnám tanácsolni, hogy a *Panorama* legyen fenntarthatóbb és rugalmasabb. Szerintem nincs szükség nyomtatott változatra, csak az online terjesztésre kell összpontosítani, azaz a magazin formátumát hozzá kell igazítani a digitális csatornákhöz.

▶ **SUSANNE BELIHART**
A PRISMA SOLUTIONS PROJEKTVEZETŐJE, AUSZTRIA

Számos európai területi együttműködési program, így például a Közép-Európát, Dél-Kelet-Európát vagy a 2007 és 2013 közötti határon átnyúló együttműködési programot megvalósító projektek vezetőjeként az egyik legfontosabb feladatomban – a jelentéskészítés, a PR-feladatok és megbeszélések stb. szervezése mellett – az, hogy meghallgassam a partnerek tevékenységeivel kapcsolatos jó és rossz híreket, amelyek alapján megoldásokat kell keresnem az összetettebb problémákra, valamint a lehetőségekhez mérten megkönnyíthetem a partnerek munkáját.

A *Panorama* az uniós stratégiai folyamatokkal kapcsolatban elért fejleményekről mindig naprakész információkkal szolgál, ugyanakkor a gyakorlatban használható tanácsokat nyújt a projektpéldákon vagy tematikus célkitűzések megvalósításának bemutatásán keresztül. A jövőbeli projektekre készülve mindezek nagyon hasznosak, különösen a további együttműködés ösztönzése és a lényeges célok meghatározása terén.

Az infografikák és a rövid hírek értékes és világosan áttekinthető tájékoztatást adnak olyan témákban, amelyek kifejtésére a soron következő számokban sor kerülhet.

Teljes összeg:
17 700 000 EUR
EU-hozzájárulás:
3 186 000 EUR

▶ AZ INTEGRÁLT ORVOSI NYILVÁNTARTÁSI RENDSZER JAVÍTJA A REGIONÁLIS EGÉSZSÉGÜGY HATÉKONYSÁGÁT

Az IANUS elektronikus egészségügyi nyilvántartó rendszer hozzájárult ahhoz, hogy a galíciai egészségügyi rendszer betegellátási hálózata sokkal hatékonyabban működjön, miközben csökkentette az orvosi vizsgálatok mennyiségét és a várólisták hosszát.

Az IANUS projekten keresztül a betegekkel kapcsolatos, korábban több különböző rendszerben tárolt kórházi-klinikai és adminisztratív adatok az elektronikus egészségügyi nyilvántartó rendszerbe kerültek, amely minden beteg esetében egy-egy adathozzáférést tesz lehetővé.

Az új ikt-platform folyamatos kezelési lehetőségeket biztosít, függetlenül attól, hogy a kezelésre várók melyik kórházat vagy orvosi centrumot keresik fel problémájukkal. A betegekkel kapcsolatos összes adat egyetlen, központi rendszeren keresztül érhető el az egészségügyi személyzet számára.

Az orvosok és ápolók ennél fogva azonnal le tudnak kérni további adatokat a betegről, ha döntést kell hozni a kezelését illetően, ugyanakkor gyorsabb diagnózist tudnak felállítani, és személyre szabottabb kezelést tudnak javasolni a számára.

Mivel minden köz- és magánkórház, egészségügyi központ és gyógyszer-tár össze van kötve az IANUS rendszeren keresztül, a korábban felírt gyógyszerekkel kapcsolatos adatokból az egészségügyi személyzet következtetni tud a kezelt beteg kórtörténetére (így például tisztában lesz a beteg egészségügyi problémáival, allergiájával, korábbi kezeléseivel, ápolási adataival stb.), ami javítja a betegellátás folytonosságát.

A rendszert a spanyol nemzeti egészségügyi szolgálat is használja, így az ország más régióiban rögzített beteg-egészségügyi adatok szintén lekérdezhetők.

Az IANUS a nyilvánosság számára is elérhető. A térség mintegy 2,7 millió polgára rendelkezik jogosultsággal ahhoz, hogy nemzeti személyazonosító száma megadásával megtekinthesse a kórtörténetével kapcsolatos alapvető adatokat az interneten keresztül.

Ez a változás különösen a krónikus betegséggel élőknek jelent előnyt. Becslések szerint az IANUS rendszer használatának köszönhetően a kórházi sürgősségi esetek száma 4%-kal, az alapellátásban nyújtott orvosi konzultációk száma 10%-kal csökkent.

Ez összességében azt jelenti, hogy a konzultációs időpontra vagy vizsgálatra váró betegek száma 19%-kal csökkent. Az elektronikus receptkiállítás szolgáltatás bevezetésével évente 2,5 millióval kevesebb beteg keresi fel kezelőorvosát.

Napjainkra 14 kórház és több mint 400, egészségügyi alapellátást biztosító központ tért át teljes mértékben az IANUS rendszer használatára. A rendszer szilárd alapot jelent egy teljesen betegközpontú rendszer használatához, amely távegészségügyi, távmonitorozási és Web 2.0-s modellre épülő környezetet nyújt a felhasználók számára.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
www.sergas.es

▶ EURÓPAI TERÜLETI EGYÜTTMŰKÖDÉS

▶ A TENGERSZENNYEZÉS NYOMON KÖVETÉSE TISZTÁBB PART MENTI VIZEKET EREDMÉNYEZ

A Smart Coasts intelligens partgondozási projekt célja, hogy Wales és Írország part menti vizein minőségi tengerpartok és fürdőzésre alkalmas víz várja a látogatókat, ami mind közegészségügyi, mind turisztikai szempontból előnyökkel jár.

A Wales és Írország part menti fürdővizeinek állapotáról valós idejű adatokat biztosító rendszer kifejlesztésére az ERFA által támogatott „Smart Coasts=Sustainable Communities” (Intelligens tengerpartok=fenntartható közösségek) elnevezésű projekt keretében került sor.

A Dublini Egyetem és az egyesült királysági Aberystwyth Egyetem kutatóinak összefogásával megvalósult projekt célja, hogy a kutatók átfogóbb képet kapjanak a part menti területeken előforduló szennyezések áramlásáról és a szennyezőanyagok koncentrációjáról, illetve hogy mindezekről naprakész adatok alapján tudják tájékoztatni a part menti közösségeket.

A rendszer megfigyeli, hogy az eső és a vízfolyások tekintetében mért küszöbértékek milyen hatással vannak az érintett területekre. Egyúttal a felszíni vizek szárazföldi lefolyását is vizsgálja a partközeli áramlási mintázatokkal kapcsolatban, ami miatt a szennyezés koncentrációja bizonyos területeken megnövekedhet.

Az így gyűjtött információkat elektronikusan elérhetővé teszik a part menti közösségek számára, akik időben értesülhetnek a lehetséges problémákról, és meg tudják tenni a szükséges intézkedéseket ahhoz, hogy a helyiek és a látogatók biztonságosan fürdőzhessenek és strandolhassanak.

A szennyezés áramlásának és szintjeinek valós idejű megfigyelésével fenntartható és növelhető a színvonalas, kék zászlós strandok száma a térségben (Írország és Wales strandjain), ami akkor lesz különösen fontos szempont, ha a fürdővíz-minőségi irányelv szigorúbb követelményei 2016-ban hatályba lépnek.

Teljes összeg:
4 355 000 EUR
EU-hozzájárulás:
3 266 000 EUR

A Smart Coasts projekt jelenleg a dél-walesi Swansea-öbölre és a Wicklow megyében található part menti városkára, az írországi Brayre koncentrál. Mindkét környezet városias, tengerpartja több ezer lakostól mindössze néhány perces sétára található. Mind Swansea, mind Brayre népszerű turisztikai célpont, és közkedvelt a vízi sportok szerelmeseinek körében. Szintén elmondható, hogy jelentős beruházásokat hajtottak végre területükön az infrastruktúra és a rekreációs szolgáltatások javítása érdekében.

Ez az adatszerzési módszer hathatós információkkal szolgálhat a különböző szennyező források relatív szerepe szempontjából, és a legköltséghatékonyabb módszer lehet bármilyen leendő, a szennyezéscsökkentésre irányuló stratégia kidolgozása során.

A projekt, amelyet részben az Unió 2007-2013-ra vonatkozó, írországi-walesi területi együttműködési programja keretében finanszíroztak, az írországi, walesi és végső soron Európa más part menti területein található strandok és tengerparti szakaszok fenntartásával foglalkozik majd. A projekt hozzá fog járulni ahhoz, hogy a partközeli vizek megőrizzék gazdasági-stratégiai értéküket a helyi gazdaságok és közösségek számára.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
www.smartcoasts.eu

▶ EURÓPAI TERÜLETI EGYÜTTMŰKÖDÉS

▶ ÉLETTUDOMÁNNYAL FOGLALKOZÓ KKV-K TÁMOGATÁSA A HATÁROKON ÁTNYÚLÓ BŐVÍTÉS ÉRDEKÉBEN

Az élettudományok ágazatában tevékenykedő kisvállalkozásokat Északnyugat-Európában finanszírozással, valamint más régiók szakértőinek bevonásával támogatják, hogy elősegítsék termék- és marketingfejlesztési törekvéseiket.

Teljes összeg:
3 140 000 EUR
EU-hozzájárulás:
1 570 000 EUR

Az innovatív kis- és középvállalkozások (kkv-k) fontos szerepet töltenek be az új termékek és szolgáltatások fejlesztése szempontjából az élettudományok és az orvosi technológia terén. Az innováció azonban bonyolult és költséges, és nem minden szükséges szaktudás, létesítmény és finanszírozás áll helyben rendelkezésre.

Az IN2LifeSciences projekt keretében nyolc, az élettudományok terén vezető északnyugat-európai régió lépett szövetségre, hogy finanszírozással és a szükséges erőforrásokhoz, eszközökhöz és fejlesztési szaktudáshoz való hozzáféréssel támogassák a kkv-kat. Az IN2LifeSciences hálózata belga, dán, francia, német és holland régiókat foglal magában.

A projekt három különböző ösztönző eszközzel támogatja az innovációt: ezek a „Collaboration” (7 000 euró), az „Insight” (4 000 euró), a „Meet & Greet” (legfeljebb 500 euró) kezdeményezések. Bár az igénybe vehető összeg viszonylag szerény, a kis élettudományi vállalatok számára létfontosságúnak bizonyulhat a termékek fejlesztési szakaszában.

Eddig összesen 224 pénzügyi támogatást biztosítottak a projekt révén, amelyet 2012 áprilisában indítottak útjára. Ezek közül 70-et a „Collaboration”, 44-et az „Insight”, 110-et pedig a „Meet & Greet” keretében ítéltek oda.

A negyedik és egyben utolsó pályázati felhívás 2014 májusában zárult le, amikor 28 vállalat jutott támogatáshoz: ezek közül 13 technológiai és piaci szakértői tanácsadást, 15 pedig külföldi partnerekkel való együttműködést kívánt igénybe venni az IN2LifeSciences hálózatán belül.

A nemzetközi szaktudás megszerzését elősegítő finanszírozás mellett az IN2LifeSciences nemzetek közötti marketing-ösztönző rendezvényeket is szervez, hogy segítse a kkv-kat a külföldi befektetők elérésében, továbbá internetes tanfolyamokat is biztosít. Nemzetközi, brókereknek szóló műhelytalálkozók és egyéb innovációs rendezvények is segítik az élettudományi cégeket abban, hogy megtalálják a számukra megfelelő szervezeteket az együttműködéshez.

A kkv-k számára hozzáférhető az IN2LS szolgáltatójegyzeke is, amelyben 224 technológiai, 15 pénzügyi és 72 piaci szolgáltató található. A projekt minden, egyenként 100 000 eurós finanszírozási kerettel dolgozó regionális partnere vállalta, hogy saját területén aktívan keresi és értékeli a pályázókat.

Annick Pierrard, a vallóniai Liège-i Egyetem Interface Enterprises-University belga partnerének képviselője így nyilatkozott: „Meg kellett keresnünk ezeket a kis cégeket, és fel kellett velük vennünk a kapcsolatot – gyakran telefonon –, hogy felhívjuk a figyelmüket a támogatási lehetőségekre. Fokozatosan válunk egyre ismertebbé, és már jó néhány sikertörténetről is beszámolhatunk a támogatott kkv-k köréből. Több kis élettudományi cég számára elengedhetetlen az a nemzetközi szinten rendelkezésre álló szaktudás, amelynek elérését megpróbáljuk megkönnyíteni.”

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
www.in2lifesciences.eu

▶ GÖRÖGORSZÁG

▶ A GÖRÖG KISVÁLLALKOZÁSOK NEMZETKÖZI TERJESZKEDÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

Teljes összeg:
97 500 000 EUR
EU-hozzájárulás:
30 000 000 EUR

Görögországban kisvállalkozásokat próbálnak ösztönözni arra, hogy közösen fellépve fejlesszék tovább nemzetközi piacaikat.

Az „Extraversion – Competitiveness of Enterprises” (Extraversion: a vállalkozások versenyképessége) elnevezésű programot azzal a céllal dolgozták ki, hogy javítsák a helyi vállalatok nemzetközi versenyképességét, és segítsék a terjeszkedésüket.

A program középpontjában a kifelé tekintő, exportorientált vállalkozók állnak, és fő célja, hogy javítsa a görög gazdaság teljesítményét a magas hozzáadott értékű termékek és szolgáltatások támogatása révén.

Ennek elérése érdekében a program nagy hangsúlyt fektet az együttműködés és a partneri kapcsolatok fejlesztésére a feldolgozóipar, az építőipar és a szolgáltatások területén tevékenykedő kis- és középvállalkozások (kkv-k) között. Az Unió által támogatott program keretében kkv-k csoportjai (legalább három taggal) juthatnak pénzügyi támogatáshoz, amelynek feltétele az együttműködésben végzett exporttevékenység.

A rendelkezésre álló támogatást számos különböző módon lehet felhasználni, például új vagy differenciált termékek és szolgáltatások előállítására és támogatására, új termékek és szolgáltatások fejlesztésére, új technológiák, prototípusok és innovációk bevezetésére, a cég termelési bázisának diverzifikációjára, valamint környezetbarát gazdasági tevékenységek vagy újrafeldolgozási tevékenységek fejlesztésére.

Így például a THYRATRON S.A. (lásd a fenti képen) a program segítségével olyan minőség-ellenőrzési rendszert vezetett be, amely 100%-os növekedést eredményezett a forgalomban és a termelésben.

Bár a program elsősorban Görögország kisvállalkozói szektorát célozza (mikrovállalkozások és kkv-k), bizonyos feltételek megléte esetén a nagyobb vállalkozások is igényelhetnek támogatást (a támogatottak körülbelül 1%-a), amennyiben készek nemzetközi üzleti együttműködésre lépni a kkv-kkal.

A projekt elsődleges célja, hogy javítsa a görög vállalatok teljesítményét a nemzetközi piacokon a „kifelé tekintő” vállalkozói szemlélet támogatásával, ami a termelés magas hozzáadott értékű, minőséget, környezettudatosságot, tudást és innovációt nyújtó termékek felé történő elmozdításának eszköze lehet.

A kitűzött célok között szerepel továbbá, hogy a görög gazdaságban növekedjenek a közvetlen külföldi beruházások, és javuljon a görög vállalatok versenyképes jelenléte a hazai és külföldi piacokon. A program ez idáig több mint 1 000 új munkahely megteremtését tette lehetővé.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
www.antonistikotita.gr

ESEMÉNYNAPTÁR

**2014. SZEPTEMBER
30. ÉS OKTÓBER 1.**

_Brüsszel (BE)

A legkülső régiók 3. fóruma

2014. OKTÓBER 2. ÉS 3.

_Prága (CZ)

Intelligens specializációs platform, „Stairway to Excellence” (A kiválósághoz vezető lépcső)

2014. OKTÓBER 6-9.

_Brüsszel (BE)

OPEN DAYS

2014. NOVEMBER 18.

_Brüsszel (BE)

Az Európai Unió adriai- és jón-tengeri régióra vonatkozó stratégiájának nyitóülése

2014. DECEMBER 1-2.

_Milánó (IT)

Az EU Alpok régióra vonatkozó stratégiájáról szóló rendezvény

Ezekről a rendezvényekről további információ található az Inforegio webhelyen:

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_hu.cfm

KAPCSOLAT- TARTÁS

 www.ec.europa.eu/inforegio

 www.twitter.com/@EU_Regional

 www.yammer.com/regionetwork
DG REGIO együttműködési platform

 www.flickr.com/euregional

 Iratkozzon fel „REGIOFLASH” hírlevelünkre!
www.inforegiodoc.eu

 www.twitter.com/@JHahnEU

Kiadóhivatal

Európai Bizottság,
Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság
Kommunikáció – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Bruxelles
E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_hu.cfm

